Concello de Covelo

Estratexia de Sustentabilidade integrada

2016 - 2020

Concello de Covelo

GOBIERNO DE ESPAÑA

XUNTA DE GALICIA

UNIÓN EUROPEA

PO FEDER: "Unha maneira de facer Europa"

Estratexia 2016-2020. Concello de Covelo

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE
E ORDENACIÓN DO TERRITORIO

"ASISTENCIA TÉCNICA NA ELABORACIÓN DE ESTRATEXIAS DE SUSTENTABILIDADE AMBIENTAL"

OT 5. "Frear o cambio climático"

Proxecto cofinanciado nun 80 % polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco do programa operativo Feder Galicia 2014-2020

FONDO EUROPEO DE DESENVOLVEMENTO REXIONAL
"Unha maneira de facer Europa"
UNIÓN EUROPEA

1. Contenido

1. Introdución ... 6

1.1. Identificación inicial de problemas / Retos do concello ... 6

1.1.1. Desafíos / Problemas e retos da área municipal de Covelo. ... 6

1.1.2. Coñecementos dispoñibles, resultados e prácticas existentes del área municipal de Covelo. ... 8

1.1.3. Activos e recursos existentes no termo municipal de Covelo. ... 8

1.1.4. Potencialidades do termo municipal de Covelo. ... 9

Marco legal e de planificación ... 11

1. Introdución ... 11

2. Referencia á convocatoria de axudas ... 11

2. Análise do termo municipal dende unha perspectiva integrada DAFO. ... 14

2.1. Análise físico. ... 14

2.1.1. Caracterización do territorio e urbanística. ... 14

2.1.2. Patrimonio arquitectónico, arquitectura, popular e etnografía. ... 16

2.1.3. Morfoloxía e recursos hídricos. ... 20

2.1.4. Climatoloxía. ... 26

2.1.5. Vexetación e fauna. ... 29

2.1.6. Espazos protexidos. ... 40

2.1.7. Usos do solo. ... 41

2.1.8. Incendios forestais. ... 42

2.1.9. Recursos e infraestruturas. ... 42

2.1.10. Mobilidade, transporte e comunicacións. ... 43

2.2. Análise socioeconómico. ... 45

2.2.1. Produto interior bruto. ... 49

2.2.2. Emprego. ... 49

2.2.3. Desemprego ... 49

2.2.4. Actividade económica por sectores. ... 50

2.2.5. Situación da muller no Concello. ... 53

2.2.6. Inserción social no Concello de Covelo. ... 54

2.3. Análise ambiental e cambio climático. ... 55

2.3.1. Consumo enerxético no Concello de Covelo. 55
2.3.2. Xestión de residuos no Concello de Covelo. 56
2.3.3. Xestión do recurso auga no Concello de Covelo. 56
3. Diagnóstico da situación do municipio. 58
3.1. MATRIZ DAFO. 58
3.2. Resultados esperados... 60
3.3. Ámbito e horizonte temporal 60
4. ESTRATEXIA DE DESENVOLVEMENTO URBANO SUSTENTABLE INTEGRADO DE COVELO 62
4.1. Obxectivos estratéxicos. 62
4.2. Obxectivos operativos.. 64
4.3. Liñas de actuación en conexión co Programa Operativo.... **¡Error! Marcador no definido.**
4.4. Relación estratexia coa análise DAFO. .... **¡Error! Marcador no definido.**
4.5. Liñas e medidas.. 71
Título 3 .... **¡Error! Marcador no definido.**
5. Seguimento e avaliación 106
6. Memoria económica.. **¡Error! Marcador no definido.**

1. Introdución

1.1. Identificación inicial de problemas / Retos do concello

O Concello de Covelo pertence á comarca do Condado - Paradanta, ao pé da Serra do Suído que fai de fronteira natural entre as provincias de Ourense e Pontevedra.

A nivel interno, o Concello de Covelo conta cunha poboación de 3.500 habitantes nunha superficie de 124 quilómetros cadrados o que supón unha densidade de poboación de 29 hab/Km^2. A súa configuración montañosa acolle o nacemento de ríos principais a nivel comarcal coma o Tea e as ladeiras das Serras do Suído e Faro de Avión.

Está situado no eixe de comunicación que vertebra o centro da península coas Rías Baixas

A EDUSI Covelo 2020 é o resultado e a resposta aos desafíos e problemas da área municipal de Covelo e constrúese a partir da elaboración dunha análise do conxunto da área dende unha perspectiva integral na que se conxugan as achegas procedentes tanto de técnicos do ámbito municipal, dos foros e mesas de participación, das debilidades, ameazas, fortalezas, oportunidades e retos e valores avaliados e as prioridades establecidas para os mesmos.

A partir desta análise deseñouse un Plan de Implementación que chega ata o deseño de medidas de posta en marcha da estratexia, a súa avaliación e seguimento e unha memoria económica.

1.1.1. Desafíos / Problemas e retos da área municipal de Covelo.

Os desafíos e problemas aos que se enfronta o Concello de Covelo, así coma os retos urbanos aos que debe dar resposta o Concello, pódense enmarcar en tres eixes.

	PROBLEMA	RETO	EIXES DUS
EIXE	• Perda de poboación:	• Frear a perda de	ECONÓMICO E

	PROBLEMA	RETO	EIXES DUS
PERSOAS	envellecemento e baixo índice de reposición. • Desemprego, especialmente, feminino e xuvenil • Alta porcentaxe de poboación dependente • Inserción social • Déficits de formación na poboación demandante de emprego. • Desenvolvemento turístico: dinamización recursos / desenvolvemento sector • Equipamentos / actividades de ocio e tempo libre. • Actividade cultural no municipio.	poboación. • Xerar oportunidades de desenvolvemento económico a partir dos recursos locais. • Mellora da capacidade de inserción de grupos vulnerabeis.	SOCIAL
EIXE TERRITORIO	• Eficiencia enerxética instalacións municipais • Enerxías renovables. • Transporte público. • Parque móbil municipal (público e privado). • Infrautilización de vivendas como "segundas residencias". • Calidade ambiental • Depuración • Vertidos incontrolados • Protección do patrimonio natural e cultural • Incendios forestais	• Incremento eficiencia enerxética. • Redución de emisións de GEI • Fomento fontes renovábeis no consumo final • Conservación de espazos naturais e protección da biodiversidade. • Combater a infrautilización das vivendas.	ECONÓMICA AMBIENTAL E CLIMÁTICA
EIXE GOBERNANZA	• Capacidade administrativa limitada • Planes sectoriais non integrados. • Desenvolvemento dixital da administración. • Participación cidadá na toma de decisións?	• Implantación novas tecnoloxías no ámbito municipal. • Promover a inclusión e alfabetización dixital. • Imaxe dixital do concello / presenza redes sociais.	ECONÓMICA SOCIAL E DEMOGRÁFICA

1.1.2. Coñecementos dispoñibles, resultados e prácticas existentes del área municipal de Covelo.

O Concello conta con documentos de planificación e análise do territorio que supoñen un punto de partida para o deseño da EDUSI.

	CОÑECEMENTO DISPOÑIBLE
EIXE PERSOAS	• Plan de Igualdade.
EIXE TERRITORIO	• Axenda 21 local • Núcleo de sustentabilidade integrada. • Plan de eficiencia enerxética. • Plan de prevención e defensa contra incendios forestais.
EIXE GOBERNANZA	• Plan de implantación da administración dixital. Proxecto Piloto do Ministerio de Economía.

1.1.3. Activos e recursos existentes no termo municipal de Covelo.

En canto aos activos e recursos existentes pódense mencionar os seguintes:

	ACTIVOS E RECURSOS
EIXE PERSOAS	• Plan de Igualdade. • Plan de emprego? • Plan de inserción social? • Capacidade técnica municipal para o desenvolvemento e implementación de planes e programas. • Redes? • Oficina de promoción económica municipal
EIXE TERRITORIO	• Axenda 21 local • Núcleo de sustentabilidade integrada. • PXOM • Plan de eficiencia enerxética? • Plan de transporte público?. • Plan de prevención e defensa contra incendios forestais. • Participación en redes???

	ACTIVOS E RECURSOS
	• Estratexia de Desenvolvemento Participativo da Asociación de Desenvolvemento Rural Condado - Paradanta • Estudos enerxéticos de dependencias municipais. • Equipamentos de ocio no medio natural: identificar • Patrimonio cultural: identificar
EIXE GOBERNANZA	• Implantación da administración dixital • Traballo en rede entre colectivos, empresas: Asociación de empresarios: mancomunidades, Federacións de asociacións,..? • Liñas de traballo con outras entidades: universidade, FAIMEVI • Experiencia en xestión e execución de operacións con Fondos Europeos.

1.1.4. Potencialidades do termo municipal de Covelo.

En canto ás potencialidades pódense mencionar as seguintes:

	POTENCIALIDADES
EIXE PERSOAS	• Mobilización da muller como elemento de desenvolvemento sustentable do territorio a través de actuacións formativas. • Plan de emprego? • Plan de inserción social? • Capacidade técnica municipal para o desenvolvemento e implementación de planes e programas. • Redes? • Oficina de promoción económica municipal
EIXE TERRITORIO	• Axenda 21 local • Núcleo de sustentabilidade integrada. • PXOM • Plan de eficiencia enerxética? • Plan de transporte público?.

	POTENCIALIDADES
	• Participación na rede Cidades polo clima é unha oportunidade de coñecemento e intercambio de boas prácticas así como de participación en actuacións de sensibilización. • Programa de axudas ao amparo da Estratexia de Desenvolvemento Participativo da Asociación de Desenvolvemento Rural Condado - Paradanta • Patrimonio natural • Patrimonio cultural • Plan de defensa contra incendios forestais.
EIXE GOBERNANZA	• Crecente interese da cidadanía en participar en asuntos públicos. • Potencial TIC para a deslocalización do traballo e rehabitar o rural.

Marco legal e de planificación

1. Introdución.

Unha das principais novidades para o desenvolvemento de Actuacións Integradas de Desenvolvemento Urbano Sostible durante o período de programación 2014-2020, e dentro do Programa Operativo de Crecemento Sostible (POCS 2014-2020) será que as Entidades Locais que queiran financiar este tipo de actuacións con fondos FEDER, "se les requirira la existencia de una estratexia integrada o plan estratéxico de carácter xeral que sirva de marco de referencia territorial y sectorial para la propia definición, desenvolvemento e avaliación de tales actuacións".

Isto obriga ás Entidades Locais a presentar una Estratexia Integrada, xa que no período de programación 2014-2020, se valorarán as estratexias, non os proxectos, e será a Entidade Local a que proporá que actuacións incluídas en dita estratexia cofinanciará cos fondos FEDER, sempre coa validación da correspondente autoridade de xestión.

2. Referencia á convocatoria de axudas

A convocatoria de axudas (Orde do 26 de abril de 2016 pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión de axudas a entidades locais da Comunidade Autónoma de Galicia para a asistencia técnica na elaboración de estratexias de sustentabilidade ambiental coa finalidade de integrar a adaptación ao cambio climático na xestión e planificación públicas, e se fai pública a súa convocatoria para o ano 2016, cofinanciadas polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, no marco do programa operativo Feder Galicia 2014-2020), pretende apoiar as entidades locais para favorecer que os concellos integren a loita contra o cambio climático como unha das variables que deben ter presente nas súas políticas, tanto desde o punto de vista de redución de gases de efecto invernadoiro como da necesaria adaptación ás consecuencias derivadas do quecemento global que está a sufrir o noso planeta

Cómpre sinalar que as actuacións están cofinanciadas nun 80 % polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (Feder).

As actuacións subvencionables están incluídas, segundo se sinala a continuación, no eixe prioritario 05 «Promover a adaptación ao cambio climático e a prevención e xestión de riscos»; prioridade de investimento 05.01 «Apoio ao investimento destinado á adaptación ao cambio climático, incluídos enfoques baseados nos ecosistemas»; obxectivo específico 05.01.01 «Desenvolvemento de coñecementos e elaboración de plans en relación coa adaptación ao cambio climático e a prevención de riscos, incluíndo os sistemas de alerta preventiva, de seguimento e avaliación»; categoría de intervención 60 «Redes de observación, prevención de riscos e análise sectorial de adaptación ao cambio climático en Galicia», do programa operativo Feder Galicia 2014-2020.

2. Análise do termo municipal dende unha perspectiva integrada DAFO.

2.1. Análise físico.

O concello de Avión pertence á Comarca da Paradanta, de paisaxe contrastada entre as alturas do Pico de Avión (1.151m.) e os suaves vales do río Tea.

Esta comarca toma o seu nome dos montes de Paradanta, sitúase no extremo suroriental da provincia de Pontevedra, limitando coa de Ourense e con Portugal polo sur. Comprende os municipios de Arbo, A Cañiza, Covelo e Crecente. A comarca non presenta unha clara unidade natural, xa que está formada por áreas de montaña e de val, pero desde o punto de vista histórico, estas terras formaron parte do antigo partido xudicial da Cañiza que, despois de varias reorganizacións, pasou integramente a formar parte do partido de Ponteareas, localidade que, á súa vez, é o centro tradicional de mercado da zona. Á súa vez, A Cañiza é a cabeza comarcal, que organiza un centro de servizos de certa importancia, aínda que de rango comarcal.

CÓDIGO	CONCELLO	Nº PARROQUIAS	ENTIDADES SINGULARES/ UNIDADES DE POBLACION	POBOACIÓN 2015
36013	Covelo	14	182	2617
COMARCA	PARADANTA	114	1.915	

Parroquias: Barcia de Mera (San Martiño), Campo (Santa María), Casteláns (Santo Estevo), Covelo (Santa Mariña), Fofe (San Miguel), Godóns (Santa María), Graña, A (San Bernabeu), Lamosa, A (San Bartolomeu), Maceira (San Salvador), Paraños (Santa María), Piñeiro, O (San Xoán), Prado (San Salvador), Prado de Canda (Santiago), Santiago de Covelo (Santiago)

2.1.1. Caracterización do territorio e urbanística.

O asentamento poboacional sigue un modelo disperso a partir de quince núcleos e oitenta e dous asentamentos diseminados, frecuentemente localizados en zonas de

influencia forestal o que fai máis vulnerables aos seus habitantes fronte aos incendios forestais.

Entidades colectivas	Entidades singulares	Núcleos de poboación	Diseminados
14	96	15	82

TÁBOA 1: ASENTAMENTO POBOACIONAL NO CONCELLO DE COVELO. INE 2008.

Cada unha das 14 parroquias do concello posúe de media, 7 entidades singulares dentro do seu contorno. As 96 entidades singulares existentes no concello atópanse distribuidas dun xeito irregular pola superficie municipal, concentrándose maioritariamente preto dos dous núcleos urbanos do concello. Tanto a área do suroeste do concello, na proximidade de Santiago de Covelo, a capital municipal, como as inmediacións do núcelo de Barcia, cara ó noreste; posúen unha maior densidade de asentamentos que as rexións noroeste e sureste, case despoboadas.

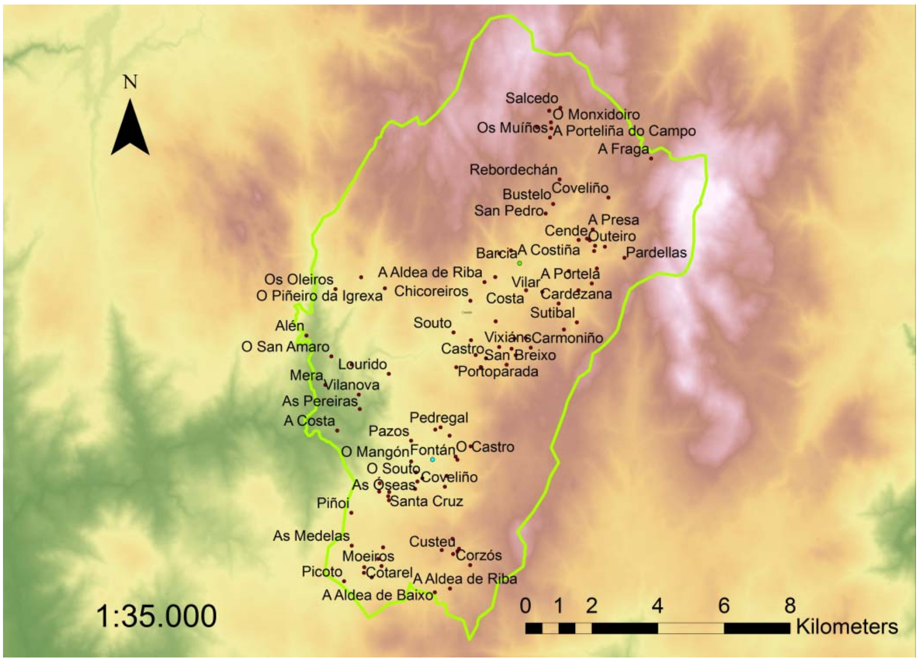

ILUSTRACIÓN 1: DISTRIBUCIÓN DAS ENTIDADES DE POBOACIÓN. ELABORACIÓN PROPIA. 2016.

A meirande parte das entidades singulares presentes no Concello de Covelo son de reducido tamaño, cunha poboación media de 28 habitantes por entidade. Porén, a existencia no concello de varios núcleos compactos con poboación elevada, como A Igrexa, O San Amaro, e Santiago de Covelo, provoca que o reparto da pobación sexa pouco regular, atopándose un coeficiente de variación entre entidades do 131,4% e

unha asímetría de 4,16. A continuación preséntase o gráfico de densidade que reflicte a asimetría no reparto da poboación entre entidades singulares do concello.

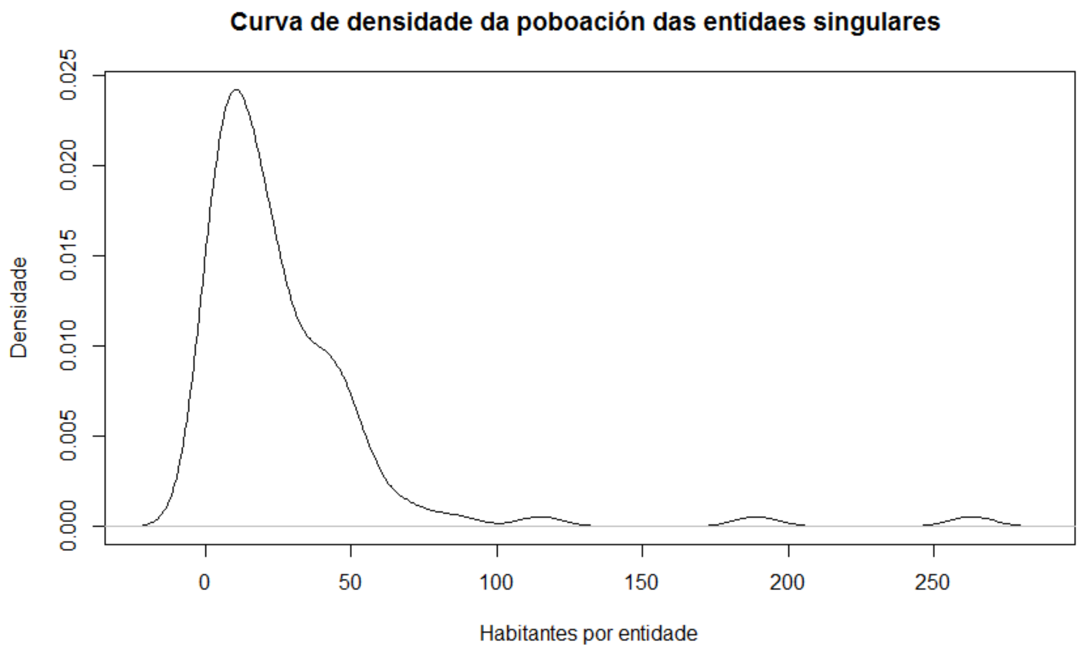

ILUSTRACIÓN 2: DENSIDADE DE POBOACIÓN DAS ENTIDADES SINGULARES. ELABORACIÓN PROPIA. 2016

2.1.2. Patrimonio arquitectónico, arquitectura, popular e etnografía.

O Patrimonio histórico-artístico da comarca do Paradanta e, en particular, do Concello de Covelo é moi rico e variado. Disperso por todo o territorio atópanse numerosos e interesantes monumentos, construcións civís e relixiosas, restos arqueolóxicos, etc. que testemuñan de maneira espléndida a memoria histórica, a tradición das nosas terras.

A Lei 16/1985 de Patrimonio Histórico Español define tres niveles de protección en función da singular relevancia do ben que ordenados de menor a maior protección son os seguintes:

- Patrimonio Histórico Español.
- Inventario Xeral de Bens Mobles.
- Bens de Interese Cultural.

Bens de interese cultural (BIC)

A protección destes bens implica o que os propietarios ou titulares teñan uns dereitos e obrigacións establecidas na propia Lei .

O grao máximo de protección constitúeno aqueles bens inmobles e bens mobles declarados de interese cultural. Estes bens inclúense no *Rexistro Xeral de Bens de Interese Cultural*.

B.I.C.	Tipo	Localización
Gravado Rupestre Coto da Cobra	Monumento	San Salvador Maceira
Gravado Rupestre Pedra Cabalaria	Monumento	San Salvador de Maceira

Recursos patrimoniais do noso territorio

PARROQUIA	ELEMENTO CULTURAL	IMAXE
Parroquia de A Graña	Agrupacións de túmulos megalíticos	
Parroquia de A Lamosa	Peto de ánimas na igrexa parroquial	
	Cruceiro policromado	
Parroquia de Barcia de Mera	Conxunto arquitectónico: Casa Reitoral con fachada barroca, Igrexa barroca de San Martín e Capela de San Xoán Mosteiro, restos de sillería do antigo mosteiro.	
Parroquia de Casteláns	Restos igrexa románica del S. XII	
	Diversos escudos de armas e algún do Santo Oficio	
Parroquia de Campo		
Parroquia de Covelo	Cruceiro Santísimo Cristo Aflixidos	
	Xacemento arqueolóxico de Castro con Petróglifo	
Parroquia de Fofe	Igrexa	

PARROQUIA	ELEMENTO CULTURAL	IMAXE
	Ponte medieval	
	Vía empedrada	
Parroquia de Godóns	Ponte medieval	
	Vía empedrada	
Parroquia de Maceira	Igrexa parroquial	
	Cruceiro de Maceira	
	Xacemento arqueolóxico do Castro	
	Petróglifos	
Parroquia de Paraños	Igrexa do S. XVIII con escudo dos Ozores e antigo cemiterio ben conservado	
	Cruceiro de ánimas da Margarida	
	Peto de Ánimas	
Parroquia de Piñeiro	Capela de A Guía	
	Xacemento arqueolóxico da idade de Bronce	
Parroquia de Prado	Capela da Xestosa con tumba antropomórfica	
	Restos dun cemiterio prehistórico	
Parroquia de Santa Mariña de Covelo	Igrexa e Casa Reitoral	
	Baldaquino barroco da Igrexa de Santa Cruz de Baldomar	
	Cruceiro de desencravo da praza	

Arquitectura Popular. Os Pazos galegos[1]

A arquitectura dos pazos é un dos tesouros da nosa historia da arte.

A palabra pazo ten probablemente unha orixe latina ("palatium") aínda que o termo como tal aséntase nos séculos XVIII e XIX. As primeiras edificacións pacegas configúranse en torno ao ano 1500. Apenas se conservan construcións anteriores a esta data pois as fábricas antigas desapareceron ou foron usadas e remodeladas en anos posteriores.

[1] http://www.museodevigo.org/p_arquitectura_é.php

A orixe da súa tipoloxía é múltiple. Construtivamente é, en boa medida, herdeiro das vilas romanas, das edificacións defensivas e da arquitectura palaciega urbana de época medieval, da arquitectura campesiña e monástica, das vilas do renacemento italiano e as contribucións do palacio barroco, das próximas construcións portuguesas do mesmo tipo, e da organización de conxunto que os mestres santanderinos importaron das casas renacentistas e clasicistas da súa provincia.

Aínda que con características comúns, diferénciase claramente da casa señorial urbana nas súas dimensións, adaptadas ás funcións agrícolas, e na súa austeridade, fundamentada nas estruturas da arquitectura popular.

O primeiro que destaca na construción pacega é a súa estreita vinculación ao lugar no que se asenta. As leiras que o rodean, case sempre delimitadas, subliñan a continuidade do pazo no territorio e relaciónano coa poboación ao redor del.

Dependencias auxiliares

A edificación pode aglutinar na súa fábrica dependencias auxiliares e até unha capela propia ou, pola contra, que estas se repartan como construcións illadas por diferentes partes da leira.

Estas dependencias auxiliares do pazo adecúanse ás necesidades do caseiro-aparcero que explota as terras máis próximas á casa e coida dos animais gardados nas súas cuadras. Son alpendres, tullas, hórreos e faiados nos que se garda a produción agrícola. O frecuente pombal, raras veces sitúase nunha parte da vivenda, o habitual é que se sitúe lonxe da casa e da leira propiamente dita.

A presenza dunha capela nos pazos é un claro indicio da importancia que para os seus propietarios ten o relixioso. Por iso adoita ser, no aspecto artístico, unha das partes mais destacadas do conxunto.

Transformación e ocaso

A partir do século XIX o edificio pacego perde o seu sentido orixinario. A adaptación a novos usos, o cambio na utilización dos espazos e as reparticións da propiedade (antes impedida pola práctica do mayorazgo), traen como consecuencia a súa transformación en lugares de residencia exclusivamente. Ao deixar de ter uso as partes dedicadas aos labores gandeiros e agrícolas prestaráselles menor atención, coa consecuente deterioración e mesmo perda. A isto únese a modernización incontrolada dos edificios, ou os novos trazados de estradas que con falta de

sensibilidade histórica e artística destruíron parte dos cerramentos, disgregando as diferentes construcións do pazo.

Outras construcións etnográficas

Nos ríos atópanse unha das construcións máis singulares desta zona como son as pesqueiras: unhas pedras elaboradas dende tempo dos romanos que se utilizan para a captura da lamprea, exquisitez gastronómica da zona.

Ademais, atópanse un gran número de pontes e pasarelas para atravesar as masas fluviais, ou nas zonas do río onde a construción de pontes era demasiado complicada habilitáronse pasos ou poldras: Pedras intercaladas que facían posible o paso dunha beira a outra. Hoxe son unha das singularidades desta zona e utilizábanse tamén para a pesca da lamprea, a troita ou o salmón.

2.1.3. Morfoloxía e recursos hídricos.

O Concello de Covelo presenta un relevo montañoso con unha altitude media de 538 m, característico das rexións interiores da provincia de Pontevedra que exercen de fronteira natural entre os vales costeiros e a Depresión de Ourense no leste. Este relevo característico é debido á presenza do sistema montañoso da Serra do Suído, extremo meridional das serras centro-occidentais de Galicia, que percorre de norte a sur o eixe da provincia cruzando as comarcas de Paradanta, Condado, Vigo, Pontevedra e Tabeirós, Terras de Montes.

A influenza da Serra do Suído no Concello de Covelo esténdese fundamentalmente polo terzo norte do concello e pola franxa oriental do mesmo, nas antas co concello pontevedrés de A Cañiza e coa provincia de Ourense. Nestas zonas danse as cotas máis altas do concello, superiores en xeral ós 1000 m de altitude, e cunha máxima de 1154 m. En cambio, na área suroccidental do municipio, seguindo augas abaixo os cursos naturais do río Tea e dos seus afluentes danse as menores altitudes, con mínimas de 25 m.

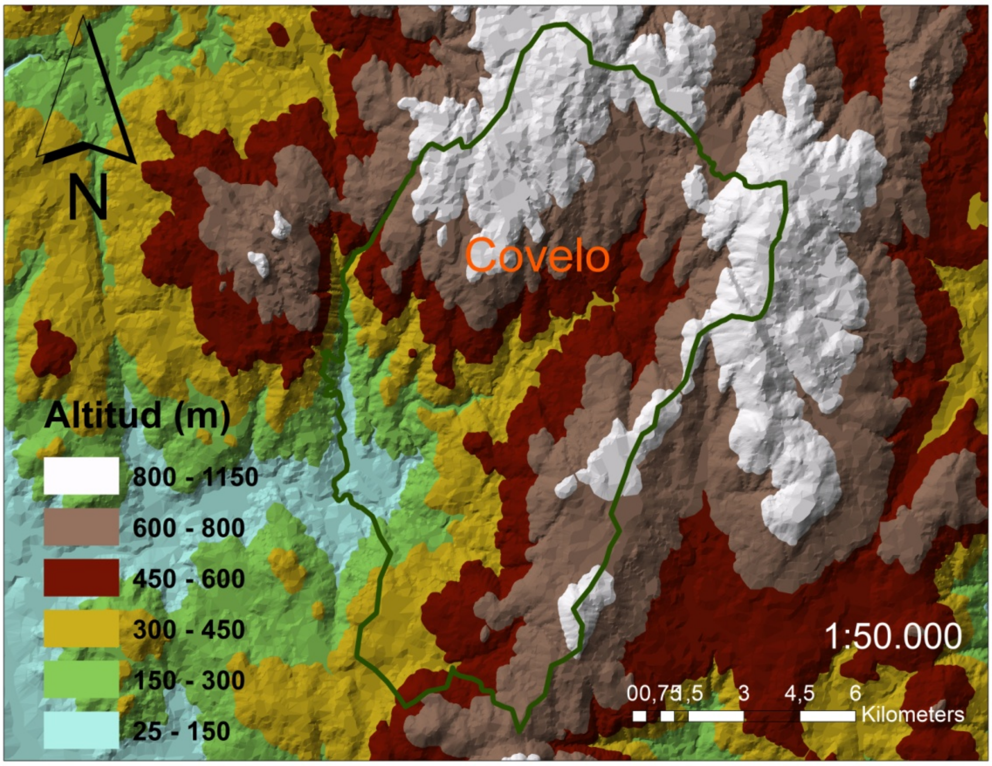

ILUSTRACIÓN 3: MORFOLOXÍA DO TERMO MUNICIPAL.

En canto á proporción de altitudes por zonas no concello, o grupo de altitudes maioritario é o das zonas que se atopan entre os 600 e o 800 m, abarcando case o 30% da superficie municipal. A este grupo lle seguen os de altitudes entre 800 e 1154 m, e o de 450-600 m que abarcan respectivamente o 25,7% e o 20,7% da superficie. Finalmente, as altitudes inferiores ós 450 m ocupan o 23% restante.

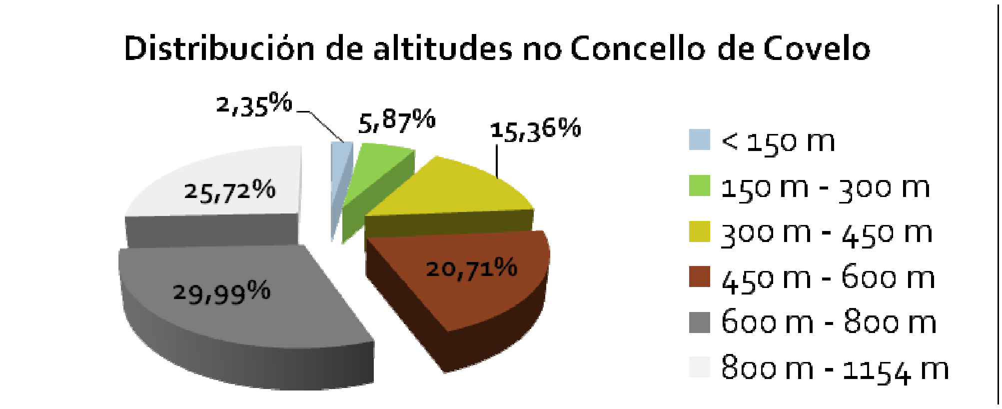

GRÁFICO 1: DISTRIBUCIÓN DE ALTITUDES NO CONCELLO DE COVELO.

O carácter montañoso do relieve do Concello de Covelo reflíctese tamén na magnitude das pendentes, que posúen de media un valor do 22,8%. As pendentes máis fortes agrúpanse no terzo central do concello con máximas do 134%. As pendentes mínimas das zonas máis chairas atópanse próximas o 0%.

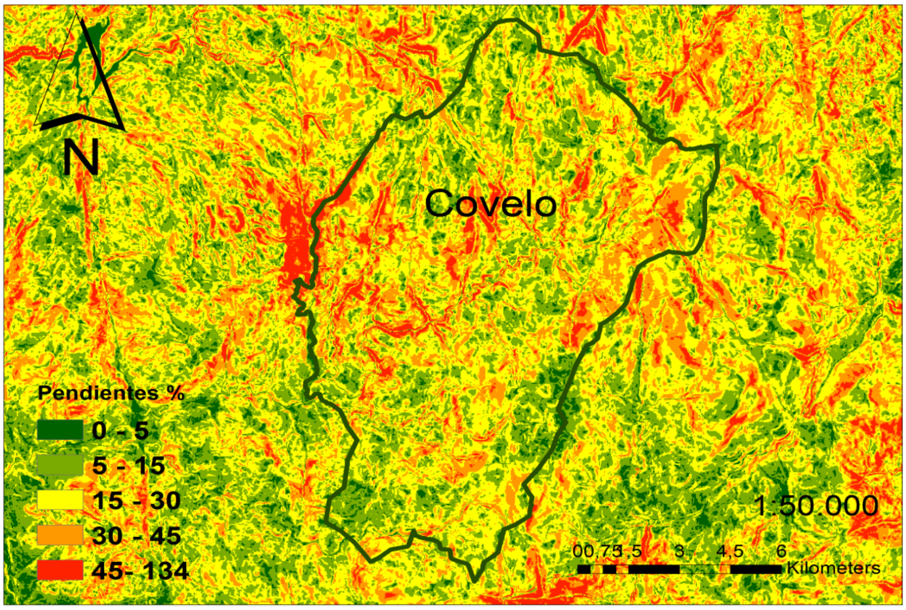

GRÁFICO 2: MAPA DE PENDENTES DO CONCELLO DE COVELO

O análise da distribución destas pendentes ó longo da superficie municipal revela que o 42% do territorio se posúe pendentes moderadas de entre o 15% e o 30%. As pendentes medias de entre o 5% e o 15% e as pendentes fortes de entre o 30% e o 45% abarcan respectivamente o 26% e o 22% da superficie do concello. As pendentes moi fortes superiores ó 45% teñen unha extensión sobre o territorio do 6%. Tan só o 3% da superficie posúe unha pendente baixa.

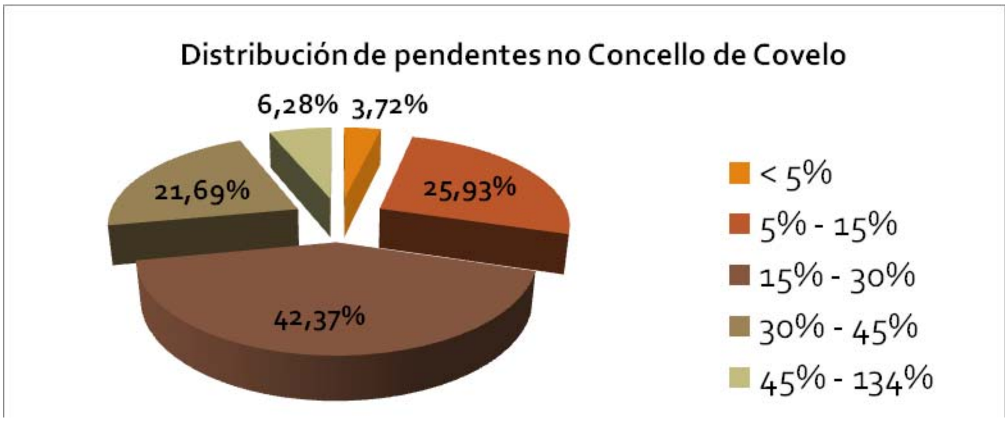

GRÁFICO 3: DISTRIBUCIÓN DO SOLO EN FUNCIÓN DA CLASE DE PENDENTE NO CONCELLO DE COVELO. ELABORACIÓN PROPIA.

No tocante ás **características xeolóxicas**, o Concello de Covelo posúe un dominio de rocas plutónicas hercínicas no 96% da súa superficie, característica relativamente común no suroeste de Galicia derivada do proceso petroxenético do sistema devónico-carbonífero. O 4% restante correspóndese con metamorfismos e rochas sedimentarias derivadas dos sistemas silúrico-devónico e cámbrico-ordovícico.

Os tipos litolóxicos concretos que poden atoparse no Concello de Covelo son: Areniscas, pizarras e calizas, con ou sen compoñente cuarcítico que abarcan menos do 4% da superficie municipal; migmatitas, mármoles e granitoides indiferenciados que ocupan preto do 25% e finalmente os granitoides de dúas micas que se atopan no 71% do territorio. Adicionalmente, hai un pequeno grupo que ocupa menos do 1% da superficie de outros granitoides entre os cales se inclúen os de tipo biotítico.

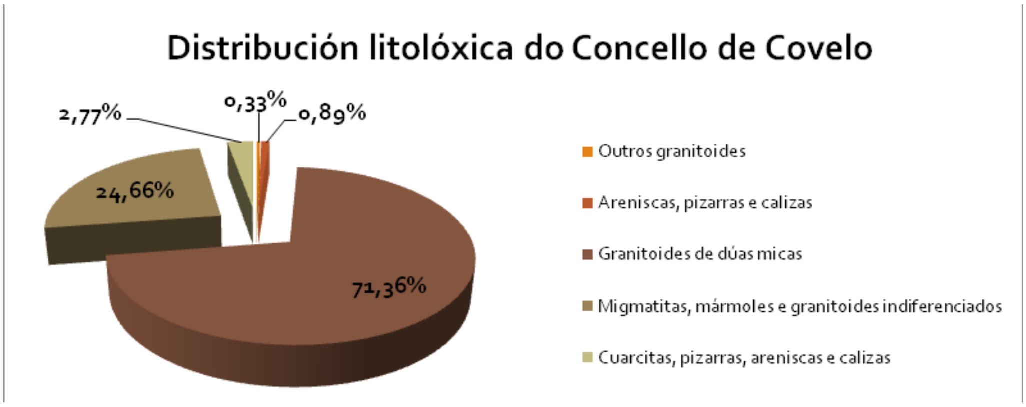

ILUSTRACIÓN 4: DISTRIBUCIÓN DA SUPERFICIE MUNICIPAL ENTRE OS DIFERENTES TIPOS DE SUSTRATO ROCHOSO.

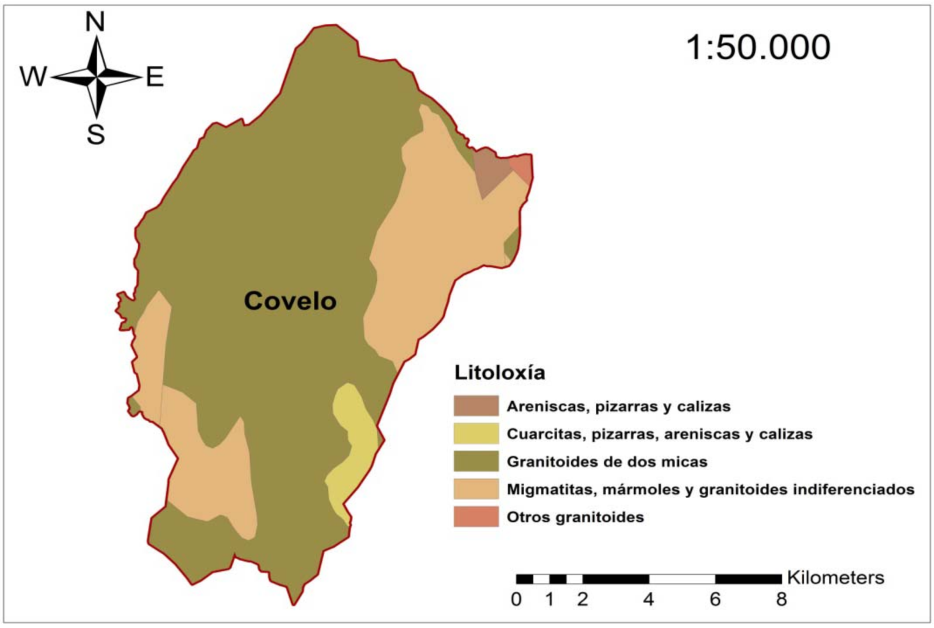

ILUSTRACIÓN 5: MAPA XEOLÓXICO DO CONCELLO DO COVELO. ELABORACIÓN PROPIA 2016.

Respecto da rede hidrográfica o territorio está marcado pola influencia no sur do río Miño, que supón o límite comarcal e fronteira con Portugal nun tramo de case 60 quilómetros de lonxitude, e dúas dos seus principais afluentes, os ríos Tea e Debas.

O río Miño, dentro da comarca, presenta un baixo índice de sinuosidade e unha pendente media moi escasa e bastante homoxénea, superando os 400 m de anchura nalgunhas seccións a partir das Neves, onde comeza a formación de depósitos fluviais.

O seu máximo caudal rexístrase en febreiro e o mínimo entre xullo e setembro, cando se rexistra un considerable déficit hídrico. O río Tea, o seu afluente máis importante tanto por lonxitude como por caudal, ten tamén un característico réxime pluvial.

No tocante á rede de drenaxe existente dentro dos límites do Concello, atopamos un total de 100 canles con unha lonxitude de 170,49 km, sendo a inmensa maioría (91%) pequenos regos das zonas de maiores altitudes. Segundo a clasificación xerárquica das correntes, no municipio só aparecen 4 ríos de orde 4, que serían o río Tea más tres dos seus afluentes.

A densidade de drenaxe da rede hidrolóxica do Concello de Covelo é de 1,29; mestres que o seu coeficiente de estabilidade é de 0,77. O afastamento medio da rede sería de 14,85 km e a pendente media total dos cauces de 7,8 ‰.

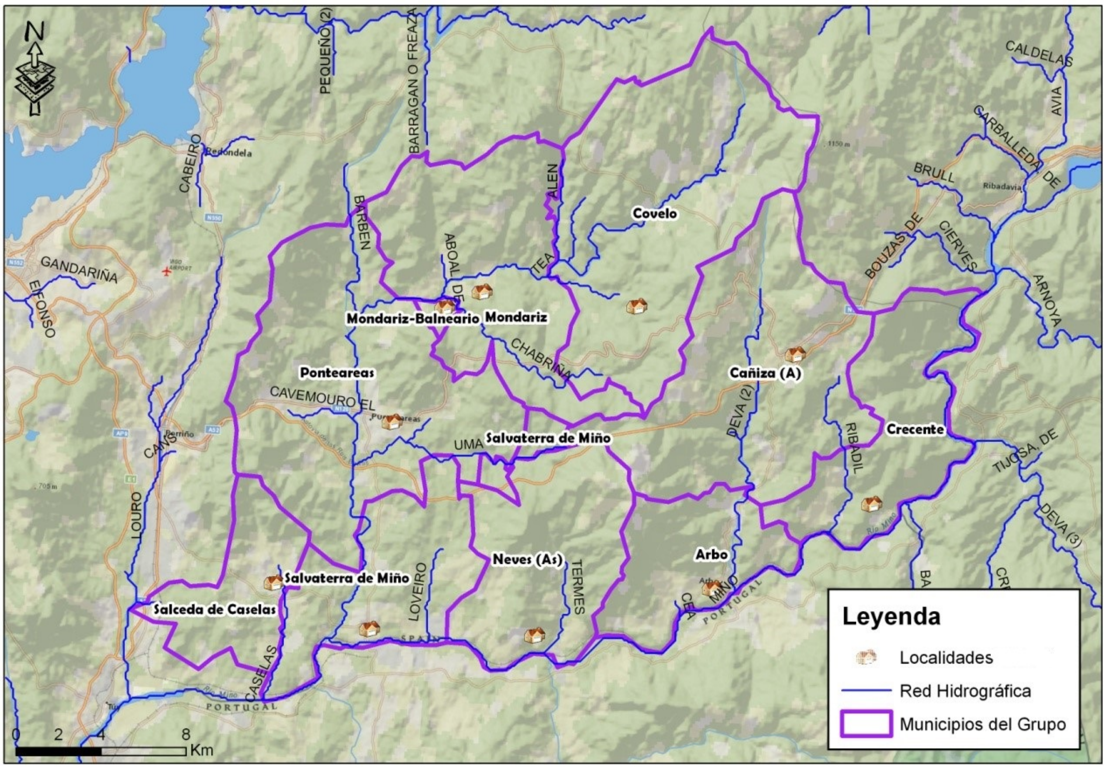

Ilustración 6: Rede hidrográfica comarcal.

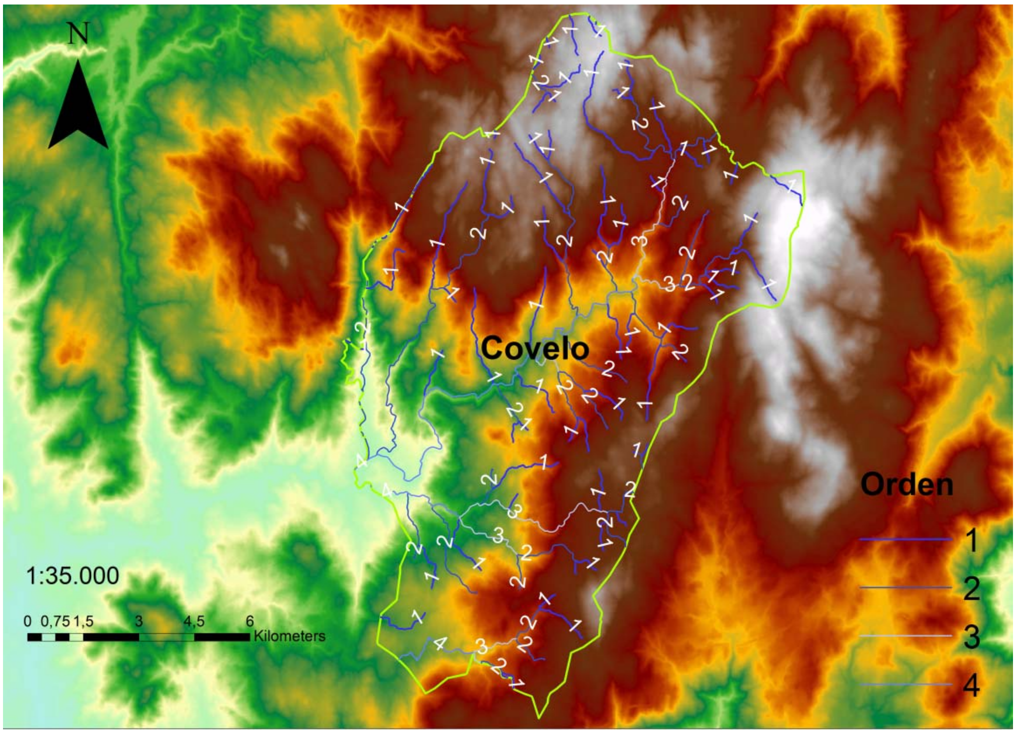

Ilustración 7: Ilustración rede hidrográfica local.

Tipos de cauces no Concello de Covelo		
Orden	Número	Lonxitude (km)
1	91	79.68
2	2	55.43
3	3	15.47
4	4	19.90

TÁBOA 2: TIPOLOXÍA HIDROLÓXICA NO CONCELLO DE COVELO

O río Tea percorre a comarca desde o Nordés até o suroeste atravesando Covelo, Mondariz, Mondariz-Balneario, Ponteareas e Salvaterra, onde verte as súas augas ao Miño. Presenta un percorrido este oeste e cando se penetra no termo municipal de Ponteareas toma dirección sur até a desembocadura, que constitúe un val amplo con terrazas fluviais e plantación de viñedo.

Baixa encaixado drenando coas súas cabeceiras as serras de Faro, os montes da Graña, o Couto Eira e recibe pola dereita ao Alén (nace a 800 metros no Vidueiro). Aínda que a súa canle vai moi encaixada o curso é moi lonxitudinal por correr a favor dunha fractura N/S. Pouco máis abaixo de confluír co Alén, o Tea toma dirección W/SW chamado pola profundidade do Val de Mondariz, atravesando unha longa fractura que dá testemuño da súa orixe tectónico. O Val é rico en mananciais de augas mineiro medicinais de fama internacional. Esta profundidade chama tamén a outro dos seus afluentes, o Xabriña que baixa do alto de Montouto.

A súa conca que cobre unha área de 411 km², tras os seus 50,1 quilómetros de lonxitude, cun índice de sinuosidade de 1,51, mantense aínda co bosque típico galego así como a fauna que nela habita. Como se exporá no epígrafe 2.1.6, o Río Tea posúe a figura de Zona de Especial Conservación (ZEC); é polo tanto un espazo da REDE NATURA 2000.

2.1.4. Climatoloxía.

Dentro do Concello de Covelo non existe ningunha estación meteorolóxica, polo que cómpre empregar datos obtidos de estacións situadas en lugares próximos ó concello. A estación meteorolóxica máis cercana sería a existente no estremeiro Concello de A Cañiza. Esta estación posúe datos medios anuais de variables meteorolóxicas de fácil accesibilidade, o que nos permite facer unha análise xeral do clima da zona, aínda que non sexa específico do Concello de Covelo.

A partires destes datos, podemos dicir que este territorio se caracteriza, de media, por un clima cálido e tépedo, cunha temperatura media anual por enriba dos 12 graos centígrados e unha precipitación media anual superior aos 1400 mm. Os meses máis

secos e calorosos son os meses de xullo e Agosto, mentres que os meses máis fríos son xaneiro, febreiro e decembro. As máximas precipitacións recíbense os meses de novembro e decembro.

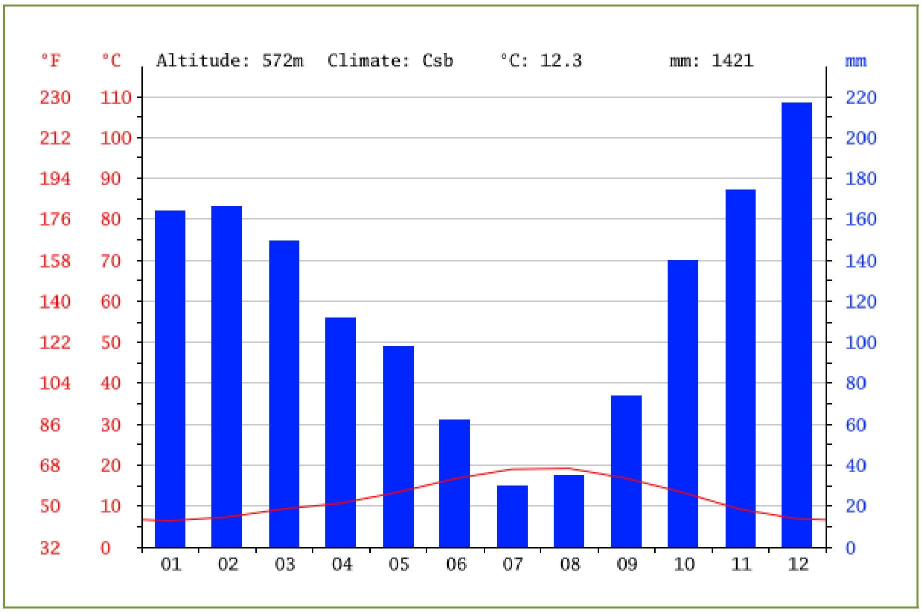

ILUSTRACIÓN 8: CLIMATOLOXÍA REPRESENTADA A TRAVÉS DO CLIMODIAGRAMA.

Estraciones meteorolóxicas próximas a Covelo		
Concello	Temperatura media anual (ºC)	Precipitacións anuais (mm)
Mondariz	13.9	1884.7
Fornelos de Montes	12.2	2210.0
Arnoia	13.5	1097.35
Arbo	14.3	953.6
Avion	12.2	1139.7

TÁBOA 3: ESTACIÓNS METEOROLÓXICAS PRÓXIMAS A COVELO.

Porén, a estación meteorolóxica de A Cañiza non posúe datos de series meteorolóxicas históricas dispoñibles que permitan facer unha análise máis rigorosa do clima de Covelo. Coa fin de solventar esta carencia recúrrese os datos doutras 5 estacións meteorolóxicas da zona, pertencentes á rede de estacións de MeteoGalicia. Os datos de temperaturas medias e precipitacións anuais medias no período 2006-2016 amósanse na seguinte táboa.

Mediante estes datos meteorolóxicos procédese á construcción de cartografías ráster de temperaturas medias e precipitacións anuais por medio do método de interpolación de diferencia finita iterativa (Hutchinson and Dowling , 1991). Deste xeito obtéñense mapas que reflicten as variacións aproximadas de temperaturas medias e precipitacións ó longo do ano no territorio comprendido entre as 5 estacións, no cal se atopa o Concello de Covelo.

O mapa de temperaturas medias anuais obtido por este método amosa que no municipio se atopan valores que oscilan entre os 13,6 ºC nas zonas baixas do suroeste e os 12,2 ºC das zonas de maior altitude do norte do concello.

O mapa de precipitacións anuais interpolado amosa un gradiente ascendente na dirección sureste-noroeste. As zonas altas do noroeste do concello serían as que recibirían maiores precipitacións, preto dos 2200 mm anuais, mentres que o extremo sureste do mesmo posuiría valores próximos ós 1600 mm.

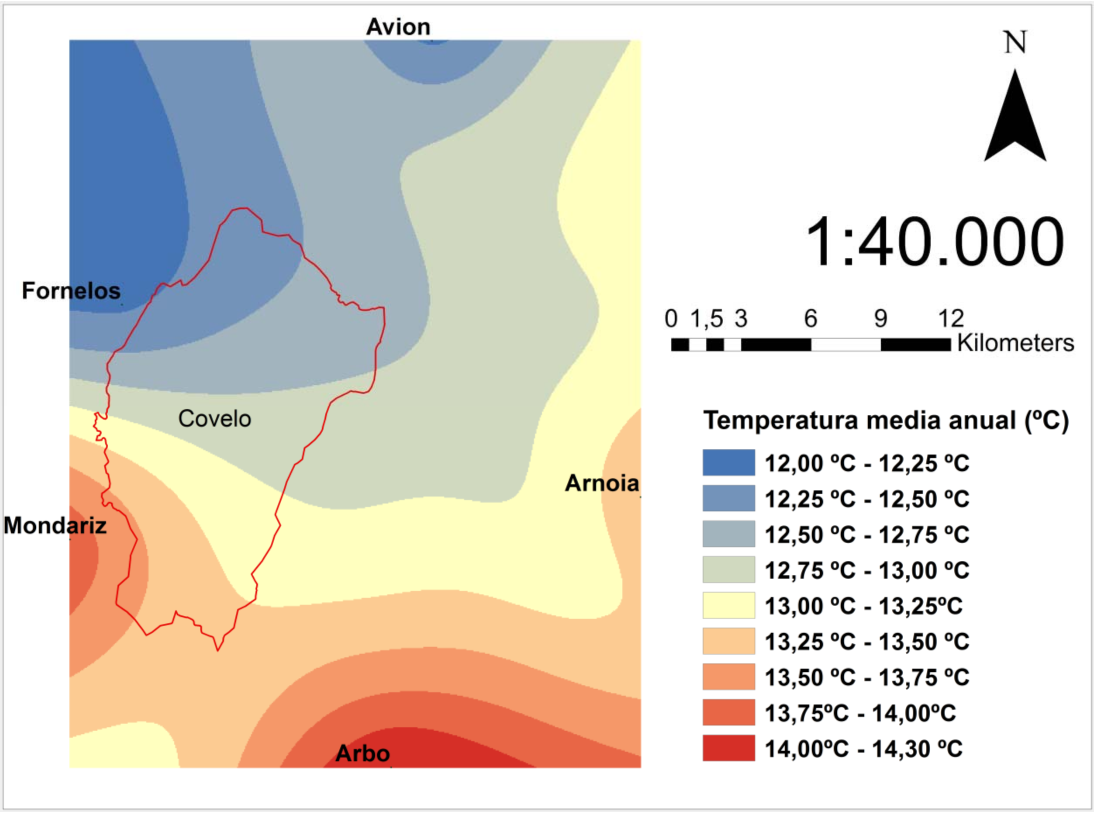

ILUSTRACIÓN 9: TEMPERATURA MEDIA ANUAL. REPARTO TERRITORIAL EN COVELO. ELABORACIÓN PROPIA. 2016

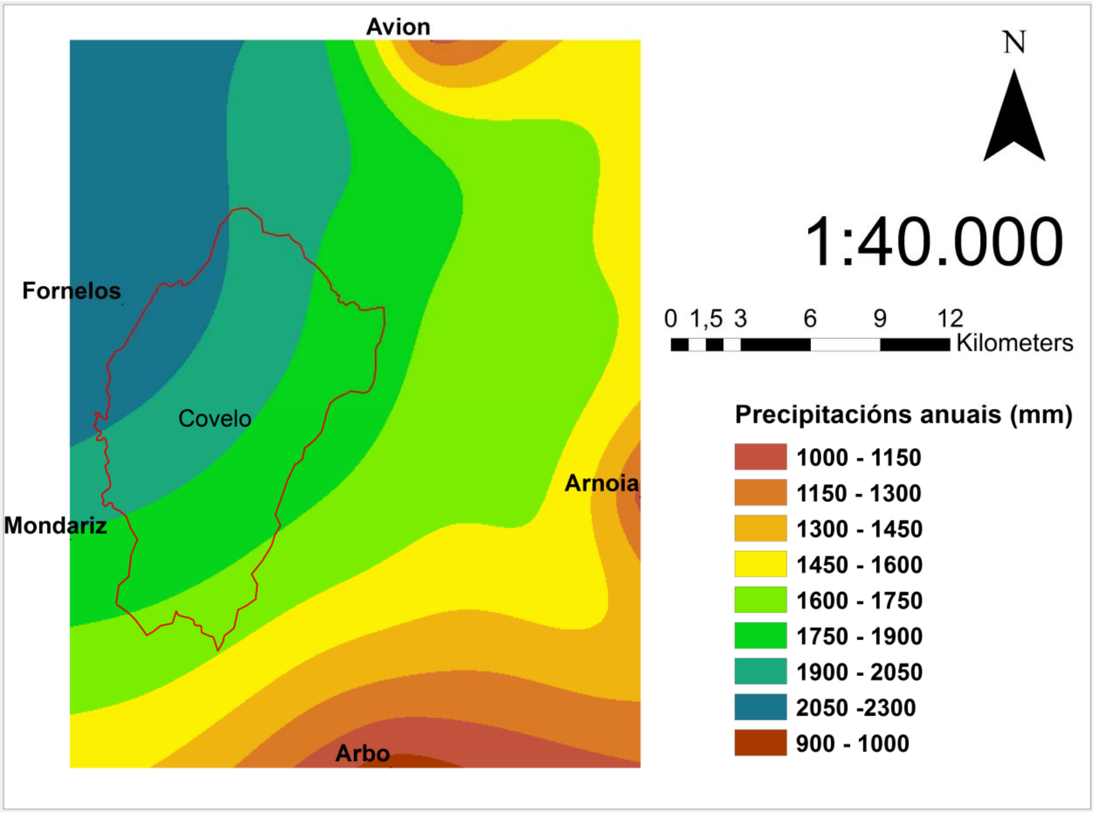

ILUSTRACIÓN 10: PRECIPITACIÓN MEDIA ANUAL. REPARTO TERRITORIAL EN COVELO. ELABORACIÓN PROPIA. 2016.

A modo de conclusión e en base ós análises efectuados, o clima do Concello de Covelo pode ser caracterizado como oceánico húmido, con leve tendencia á aridez estival e con diferentes réximes climáticos segundo altitude e orientación. A temperatura media anual aproximada de todo o concello é de 12,9 ºC. As precipitacións anuais aproximadas de media no territorio municipal son de 1900 mm.

2.1.5. Vexetación e fauna.

As condicións climáticas e orográficas configuran unhas condicións ecolóxicas idóneas para o asentamento unha serie de especies de fauna e flora de importante interese ambiental, e que caracterizan a rexión Eurosiberiana, provincia cántabro atlántica, sectores Galaico portugués e Galaico interior, na que se atopa o Concello de Covelo.

As agrupacións de tipos de vexetación existentes no Concello de Covelo poden resumirse en catro grupos principais: formacións boscosas naturais, formacións boscosas artificiais, terras de labor, prados e pasteiros e, finalmente, matogueiras.

Formacións boscosas naturais

Os tipos de bosque que podemos atopar no Concello de Covelo poden clasificarse segundo os factores ecolóxicos imperantes en cada un deles. Estes factores ecolóxicos condicionarán as especies principais e acompañantes que poidan aparecer en cada lugar e definirán a dinámica das interrelacións entre especies, tanto de flora como de fauna.

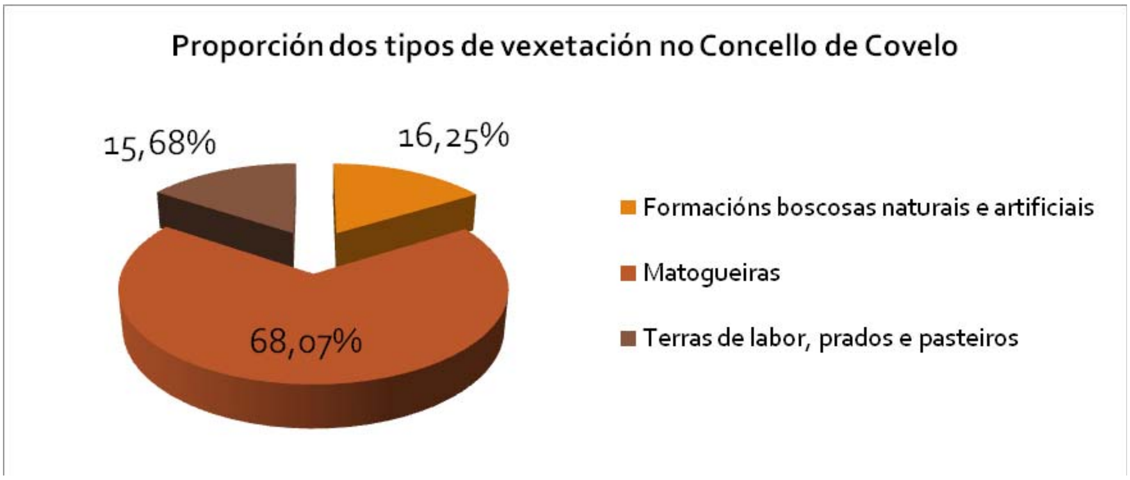

GRÁFICO 4: PROPORCIÓN DOS TIPOS DE VEXETACIÓN NO CONCELLO DE COVELO.

Baixo esta perspectiva nesta zona poden atoparse seis tipos principais de bosque que á súa vez poden reunirse en dous grupos. O primeiro grupo é o dos bosques edafohigrófilos; aqueles estreitamente vinculados á dinámica fluvial e no que o auga constitúe o factor ecolóxico máis importante. A este grupo pertencen: os bosques de marxe fluvial, os bosques aluviais e os bosques pantanosos.

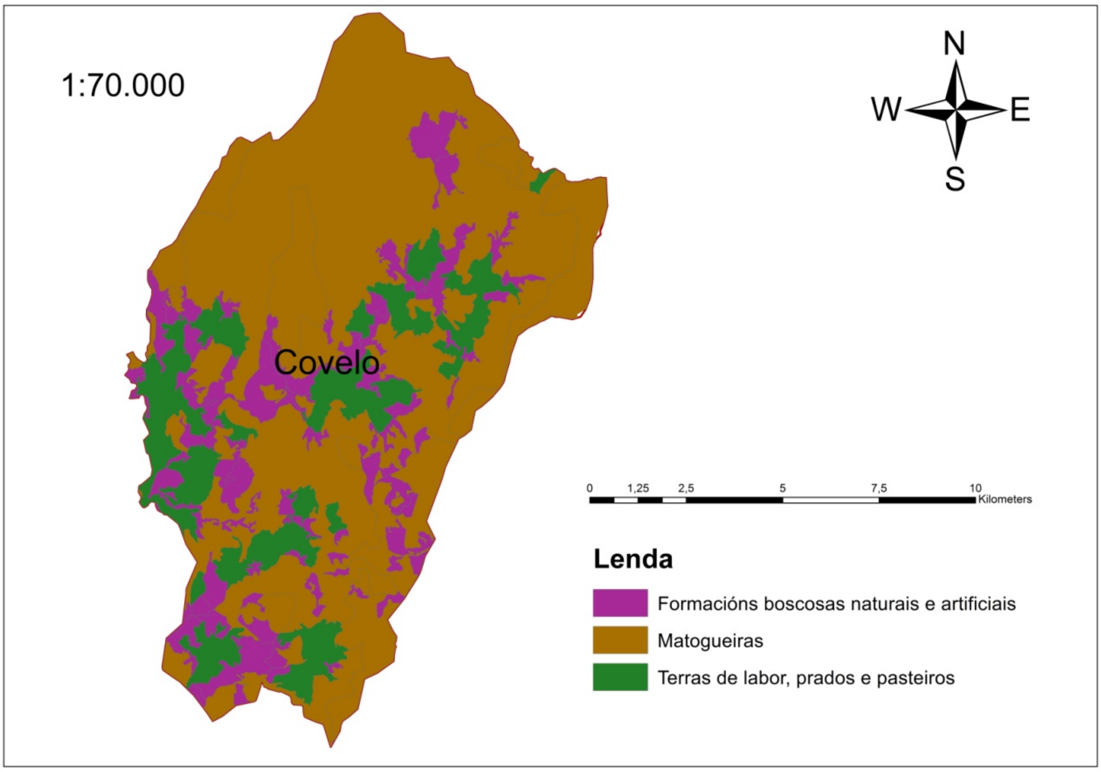

ILUSTRACIÓN 11: MAPA DOS TIPOS DE VEXETACIÓN EXISTENTES NO CONCELLO DE COVELO

Por outra banda, o segundo grupo de bosques que podemos atopar nesta zona é o dos bosques climatófilos. Estes bosques caracterízanse polo feito de que, ó non estaren dominados pola dinámica fluvial, é o clima o principal factor ecolóxico condicionante. Neste grupo podemos atopar os bosques termohigrófilos, os bosques mesófilos e os bosques xerófilos.

Tipos de bosque presentes no Concello de Covelo		
BOSQUES DE MARXE FLUVIAL	Descripción	Bosques lineais que crecen asociados ás canles fluviais, dentro da zona de oscilación ordinaria do caudal:
	Subtipos	*Avellanedas-saucedas riparias Saucedas riparias Fresnedas riparias Abedulares riparios Alisedas riparias*
BOSQUES ALUVIAIS	Descripción	Bosques que crecen nas chairas de inundación (ribeiras) dos ríos de certo caudal, polo xeral sometidos a varios períodos de inundación ao longo do ano.
	Subtipos	*Bidueirais aluviales, Alisedas aluviales, Bosques mixtos aluviales, Fresnedas aluviais.*

BOSQUES PANTANOSOS	**Descripción**	Bosques que crecen en áreas cubertas pola auga durante gran parte do ano, sobre chans pouco consistentes.
	Subtipos	*Alisedas e saucedas pantanosas, Alisedas de ladera, Saucedas de bordo lagunar, Abedulares turbosos.*
BOSQUES TEMPORI-HIGRÓFILOS	**Descripción**	Bosques que crecen sobre áreas sedimentarias que presentan un nivel freático próximo á superficie do terreo; aínda que poden estar encharcados de maneira ocasional, adoitan estar desconectados da dinámica hidrolóxica fluvial.
	Subtipos	*Carballeiras tempori-higrófilos*
BOSQUES MESÓFILOS	**Descripción**	Bosques dominados por especies de folla caduca ou de folla perenne non adaptados á seca.
	Subtipos	*Espinales, Avellanedas, Acebales, Abedulares, Robledales, Hayedos, Bosques mixtos e teixedais.*
BOSQUES XERÓFILOS	**Descripción**	Bosques dominados por especies de folla caduca ou perenne non relacionados coa dinámica fluvial e que están adaptados a un certo intervalo de seca.
	Subtipos	*Madroñales, Lauredales, Encinares, Alcornocales.*

TÁBOA 4: PRINCIPAIS FORMACIÓNS BOSCOSAS.

Por outra parte, as formación boscosas presentes no Concello de Covelo tamén poden clasificarse segundo criterios fitosociolóxicos, establecendo diferentes tipos de bosque en función das asociacións e alianzas entre especies principais e acompañantes nos ecosistemas.

Baixo esta perspectiva, nesta zona aparecerían dous tipos principais de bosques naturais: as carballeiras de carballos e cerquiños e as comunidades de ribeira fluvial. A primeira destas formacións corresponderíase dende un punto de vista ecolóxico cos bosques temporihigrófilos e cos bosques mesófilos; pertencente polo tanto ó grupo dos bosques climatófilos. A segunda asociación, a das comunidades de ribeira fluvial, corresponderíase xa que logo cos bosques edafohigrófilos, fortemente influenciados pola dinámica das masas de auga.

Formacións boscosas naturais: Carballeiras de *Quercus pyrenaica* e carballeiras de *Quercus robur*

Neste tipo de formación boscosa inclúense as carballeiras marcescentes mediterráneos ou submediterráneos dominados polo cerquiño (*Quercus pyrenaica*) e as carballeiras de transición, dominados polo carballo (*Quercus robur*) e con frecuente presenza de cerquiño.

Esta formación está identificada como Hábitat de Interese Comunitario no Anexo I da Directiva Hábitats (Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio) baixo o nome de "Carballeiras galaico-portugueses con Quercus robur e Quercus pyrenaica" (9230).

Segundo o Manual de interpretación do hábitat da Unión Europea (EUR25, abril 2003) este tipo de formación boscosa clasifícase en dous subtipos diferentes dominados por Quercus pyrenaica (Quercion robori-pyrenaicae). Estes subtipos serían: os bosques de Quercus pyrenaica centroibéricos e os bosques de Quercus pyrenaica cantábricos.

Os bosques de Quercus pyrenaica centroibéricos consisten en rebolares supra, e en ocasións, mesomediterráneos distribuídos polo occidente ibérico, León, Sistema Central e Ibérico, Montes de Toledo e Serra Morena. Por outro lado, os bosques de Quercus pyrenaica cantábricos consisten en rebolares de Quercus pyrenaica de carácter medio-Europeo, dos pisos colino a montano da Cornixa Cantábrica e as súas irradiacións occidentais ata a Serra dos Picos de Ancares en Galicia, característicos de áreas con relativamente baixa precipitación, nas zonas de certa influencia marítima ou o interior das montañas orocantábricas.

Sin embargo, segundo diversos autores (Ozenda, 1994) esta descrición outorgada polo Manual é insuficente xa que non reflicte a importancia das variantes atlánticas desta formación, caracterizadas pola frecuente dominancia de Quercus robur, Quercus petraea e distintos híbridos como Quercus x andegavensis, Quercus x rosacea ou Quercus x trabutii.

Por esta razón cómpre complementar a información provista polo Manual coa descrición que incorpora o Plan Director da Rede Natura 2000 de Galicia. Segundo este derradeiro documento, as formacións de carballeiras galegas de carballos e cerquiños estarían definidas en senso amplo como masas de especies do xénero Quercus caducifolias ou marcescentes desenvolvidas maioritariamente sobre solos pobres en nutrientes dentro dos pisos termotemperado mesotemperado e supratemperado inferior, en ombroclimas subhúmidos a hiperhúmidos.

Este tipo de bosques presenta una elevada variabilidade que responde fundamentalmente as suaves diferencias termopluviométricas existentes entre pisos climáticos na orografía do noroeste peninsular.

Así, nas zonas supratemperadas das solleiras atópanse variantes con dominancia de Quercus pyrenaica, que se corresponden coas asociacións fitosociolóxicas da subalianza Quercenion pyrenaicae. Nas avesedas por enriba dos 900 m fánse máis

frecuentes as masas dominadas por Quercus petraea da subalianza Luzulo henriquesii-Quercenion petraeae. Mentres que nas zonas baixas de maior termohigrofilia dáse a dominancia de Quercus robur, con asociacións da subalianza Quercenion robori-pyrenaicae .

En canto ás especies acompañantes, existen algunhas comúns a tódalas variantes deste tipo de bosque como Coryllus avellana ou Ilex aquifolium e outras específicas de cada asociación, como Ruscus aculeatus, Luzula henriquesii, ou Quercus ilex.

No Concello de Covelo a variante predominante de carballeiras é a da subalianza Quercenion robori-pyrenaicae, con Quercus robur como especie principal, e con una certa termofilia.

Tipos de carballeiras en función da composición específica		
Especie dominante	Especies secundarias	Especies acompañantes
Quercus robur	*Quercus pyrenaica, Quercus petraea, Quercus x andegavensis, Quercus x rosacea, Quercus x trabutii*	*Crataegus monogyn, Ilex aquifolium, Quercus suber, Laurus nobilis, Corylus avellana, Rubia peregrina, Ruscus aculeatus, Arbutus unedo, Genista falcata, Ulex europaeus, Erica arborea, Frangula alnus, Genista falcata, Holcus mollis, Linaria triornithophora, Lonicera periclymenum,*
Quercus pyrenaica	*Quercus robur, Quercus petraea, Quercus x andegavensis, Quercus x trabutii*	*Crataegus monogyn, Ilex aquifolium, Erica arborea, Frangula alnus, Genista falcata, Quercus suber, Quercus ilex, Corylus avellana,*
Quercus petraea	*Quercus pyrenaica, Quercus robur, Quercus x rosacea, Quercus x trabutii*	*Crataegus monogyn, Ilex aquifolium, Luzula henriquesii, Deschampsia flexuosa, Poa chaixii, Poa nemoralis, Blechnum spicant, Dryopteris dilata, Saxifraga spathularis, Corylus avellana,*

Dende o punto de vista da vexetación potencial, nesta zona dáse a denominada Serie Outeiro Galaico-Portuguesa Acidófila do Carballo (Quercus robur), tamén denominada como Rusco aculeati-Querceto roboris sigmetum. Esta serie, coincidindo coa definición do hábitat proporcionada polo Plan Director da Rede Natura 2000 de Galicia para a subalianza Quercenion robori-pyrenaicae, correspóndese con un carballeira densa de carballos (Quercus robur) con algo de cerquiños (Quercus

pyrenaica), acivros (Ilex aquifolium), castiñeiros (Castanea sativa), loureiros (Laurus nobilis) e corticeiros (Quercus suber). O sotobosque da carballeira conta cunha vexetación arbustiva formada por xibarda (Ruscus aculeatus), trobisco (Daphne gnidium), érbedo (Arbutus unedo), loura (Loura peregrina), durillo (Viburnum tinus), pereira silvestre (Pyrus cordata), madreselva (Lonicera periclymenum), sanguiño (Frangula alnus), espiño (Crataegus monogyna), silva (Rubus ulmifolius), fento común (Pteridium aquilinum), abeleira (Corylus avellana) e outros.

Finalmente, cabe destacar a presenza nestes ecosistemas de individuos illados introducidos polo home ou asilvestrados como pés de castiñeiro (Castanea sativa) para froito e pés de eucalipto (Eucalyptus globulus) que acadan máis representación nas zonas de maior pendente máis próxima á ribeira fluvial.

En canto á comunidade faunística presente nestes tipos formacións boscosas, cabe sinalar que se trata ecosistemas de elevada riqueza en determinados taxóns, especialmente nas variantes termohigrófilas que se atopan próximas ás formacións de marxe fluvial.

Os anfibios que poden citarse neste tipo de hábitat son, por exemplo, Discoglossus pictus (sapo pintojo) e píntega (Salamandra Común). No que respecta aos réptiles, poden citarse a Anquis fragilis e Lacerta schreiberi.A comunidade de aves áchase ben representada neste tipo de biotipos, sendo as especies máis destacables Buteo buteo (miñato), Accipiter gentilis (azor), Accipiter nisus (gabián), Milvus milvus (milano real), Falco peregrinus (falcón común), Falco subbuteo (falcón pequeno), Falco tinnunculus (lagarteiro), Columba palumbus (pomba torcaz), Streptopelia turtur (tórtola común), Cuculus canorus (cuco), Tyto alba (lechuza común), Otus scops (autillo), Athene noctua (moucho), Bubo bubo (Bufo real), Asio otus (bufo mozo), Strix aluco (cárabo), Picus viridis (pito real), Dendrocopos major (pico picapinos), Aegithalos caudatus (ferreiriño), Luscinia svecica (pechiazul), Certhia brachydactyla (agateador común), Lanius excubitor (alcaudón real), Corvus corax (corvo), Serinus serinus (xirín), Upupa epops (bubela), Carduelis chloris (verderón común) e Carduelis spinus (lúgano). No que respecta ao grupo dos mamíferos, poden citarse como pertencentes a esta comunidade ao rato de campo (Apodemus sylvaticus), ratilla agreste (Microtus agrestis), ourizo común (Erinaceus europaeus), raposo (Vulpes vulpes), donicela (Mustela nivalis), teixugo (Meles meles), armiño (Mustela erminea), turón (Putorius putorius), xeneta (Genetta genetta) e xabaril (Sus scrofa).

***Formacións boscosas naturais:* Comunidades de ribeira fluvial**

Atopamos na comarca unha importante representación das especies típicas dos bosques edafohigrófilos, sendo o hábitat máis relevante dos presentes o dos "*Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior*" (91E0) identificado na Directiva Hábitats.

Estas formacións atópanse nun bo estado de conservación naquelas zonas coincidentes co espazo natural protexido ZEC Río Tea, que será descrito en profundidade no seguinte epígrafe. Porén non se pode dicir que no resto do territorio municipal exista un bosque de ribeira puro, xa que á vexetación natural das contornas fluviais únenselle especies invasoras como son a *Robinia pseudoacacia* e a acacia negra *Acacia melanoxylon*, que acadan maior ocupación nas zonas máis afastadas da ribeira fluvial.

Os principais compoñentes florísticos deste tipo de formacións son as especies arbóreas adaptadas ás condicións higrófilas das ribeiras dos cursos de augas continentais do territorio, como *Alnus glutinosa* e diversas especies dos xéneros *Salix sp*. e *Populus sp*. Con todo, considéranse integrantes desta comunidade a todas aquelas especies ligadas á auga, zonas encharcadas e bosques de ribeira propiamente devanditos, é dicir, que nesta comunidade inclúense os hábitats definidos polas ribeiras e vexetación asociada das canles fluviais.

Do conxunto de vertebrados presentes nas augas continentais da área, en primeiro lugar cabe citar ao grupo dos peixes, sendo citadas as seguintes especies: *Salmo salgar* (salmón), *Salmo trutta fario* (troita), *Salmo trutta trutta* (reo), *Carassius auratus*, *Leuciscus cephalus* (cacho ou escalo), *Rutilus arcasii* (bermejuela ou rutilo), *Chondrostoma polilepys* (boga de río), *Anguilla anguilla* (anguía) e *Gasterosteus aculeatus* (espiñento). No que respecta á herpetofauna (anfibios e réptiles), cabe destacar a presenza de varios endemismos ibéricos como Ra ibérica, *Triturus boscai*, *Lacerta schreiberi* e *Podarcis bocagei*. En calquera caso, foron citados na zona os seguintes anfibios e réptiles: *Salamandra salamandra* (salamandra común), *Triturus marmoratus* (tritón verde), *Triturus boscai* (tritón ibérico), *Bufo bufo* (sapo común), *Hyla arborea* (ra de san Antón), *Alytes obstetricans*, *Psammodromus algirus*, *Lacerta schreiberi* (lagarto verdinegro), *Lacerta lepida* (lagarto ocelado), *Anguis fragilis* (lución), *Podarcis hispaniza*, *Podarcis bocagei*, *Chalcides bedriagei*, *Chalcides chalcides*, *Elaphe scalaris* (culebra de escaleira), *Natrix natrix* (culebra de colar), *Natrix maura* (culebra de río) e *Coronella girondica*. No que respecta ao grupo das aves, poden citarse ás seguintes especies: *Alcedo atthis* (martín pescador), *Asio flammeus* (lechuza campestre), *Circus cyaneus* (aguilucho pálido), Circus pygargus (aguilucho cenizo),

Ardea cinérea (garza real), *Fulica atra* (focha común), *Gallinago gallinago* (agachadiza común), *Emberiza schoeniclus* (escríbano palustre), *Gallinula chloropus* (polla de auga) e *Riparia riparia* (Avión Zapador). Con relación aos mamíferos pertencentes a esta comunidade, recolléronse citas para as seguintes especies: *Lutra lutra* (nutría), Musarañas como *Crocidura russula*, *Sorex araneus* ou *Neomys anomalus*; ademais doutras especies como *Arvicola sapidus* (rata de auga).

Atopamos na comarca unha importante representación das especies típicas dos bosques edafohigrófilos, sendo o hábitat máis relevante dos presentes o dos "Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior" (91E0) identificado na Directiva Hábitats.

Estas formacións atópanse nun bo estado de conservación naquelas zonas coincidentes co espazo natural protexido ZEC Río Tea, que será descrito en profundidade no seguinte epígrafe. Porén non se pode dicir que no resto do territorio municipal exista un bosque de ribeira puro, xa que á vexetación natural das contornas fluviais únenselle especies invasoras como son a Robinia pseudoacacia e a acacia negra Acacia melanoxylon, que acadan maior ocupación nas zonas máis afastadas da ribeira fluvial.

Os principais compoñentes florísticos deste tipo de formacións son as especies arbóreas adaptadas ás condicións higrófilas das ribeiras dos cursos de augas continentais do territorio, como Alnus glutinosa e diversas especies dos xéneros Salix sp. e Populus sp. Con todo, considéranse integrantes desta comunidade a todas aquelas especies ligadas á auga, zonas encharcadas e bosques de ribeira propiamente devanditos, é dicir, que nesta comunidade inclúense os hábitats definidos polas ribeiras e vexetación asociada das canles fluviais.

Do conxunto de vertebrados presentes nas augas continentais da área, en primeiro lugar cabe citar ao grupo dos peixes, sendo citadas as seguintes especies: Salmo salgar (salmón), Salmo trutta fario (troita), Salmo trutta trutta (reo), Carassius auratus, Leuciscus cephalus (cacho ou escalo), Rutilus arcasii (bermejuela ou rutilo), Chondrostoma polilepys (boga de río), Anguilla anguilla (anguía) e Gasterosteus aculeatus (espiñento). No que respecta á herpetofauna (anfibios e réptiles), cabe destacar a presenza de varios endemismos ibéricos como Ra ibérica, Triturus boscai, Lacerta schreiberi e Podarcis bocagei. En calquera caso, foron citados na zona os seguintes anfibios e réptiles: Salamandra salamandra (salamandra común), Triturus marmoratus (tritón verde), Triturus boscai (tritón ibérico), Bufo bufo (sapo común),

Hyla arborea (ra de san Antón), Alytes obstetricans, Psammodromus algirus, Lacerta schreiberi (lagarto verdinegro), Lacerta lepida (lagarto ocelado), Anguis fragilis (lución), Podarcis hispaniza, Podarcis bocagei, Chalcides bedriagei, Chalcides chalcides, Elaphe scalaris (culebra de escaleira), Natrix natrix (culebra de colar), Natrix maura (culebra de río) e Coronella girondica. No que respecta ao grupo das aves, poden citarse ás seguintes especies: Alcedo atthis (martín pescador), Asio flammeus (lechuza campestre), Circus cyaneus (aguilucho pálido), Circus pygargus (aguilucho cenizo), Ardea cinérea (garza real), Fulica atra (focha común), Gallinago gallinago (agachadiza común), Emberiza schoeniclus (escríbano palustre), Gallinula chloropus (polla de auga) e *Riparia riparia* (Avión Zapador). Con relación aos mamíferos pertencentes a esta comunidade, recolléronse citas para as seguintes especies: Lutra lutra (nutría), Musarañas como Crocidura russula, Sorex araneus ou Neomys anomalus; ademais doutras especies como *Arvicola sapidus* (rata de auga).

Terras de Labor, Prados, Pasteiros

Son formacións herbáceas, sempre verdes, emprazadas sobre chans húmidos, encharcados estacionalmente. Pertencen á clase Moli-non-Arrhenantheretea, da que están presentes varias ordenes, alianzas e subasociaciones

Os prados e pasteiros mestúranse coas zonas de cultivo, ocupando áreas pequenas e fragmentadas, formando unha especie de mosaico

Trátase dun biotipo definido por unha cuberta vexetal eminentemente herbácea que non alcanza un gran porte nin complexidade estrutural. Os compoñentes máis característicos da herpetofauna desta comunidade son Bufo bufo (sapo común), Podarcis bocagei (lagartija galega), Lacerta schreiberi (lagarto verdinegro), Anguis fragilis (lución) e Chalcides chalcides (eslizón tridáctilo). Entre as aves, destaca a presenza de Alectoris rufa (perdiz vermella), Upupa epops (abubilla), Anthus pratensis (bisbita común), Motacilla flava (lavandeira boyera) e Pyrrhula pyrrhula (camachuelo común). Mamíferos característicos desta unidade son Talpa caeca (topo), Microtus agrestis, Pitymys lusitanicus, Erinaceus europaeus e Apodemus sylvaticus.

Formacións boscosas artificiais

Pola súa extensión, as plantacións forestais de especies de crecemento medio e rápido constitúen un compoñente florístico e paisaxístico de gran impacto na meirande parte dos concellos do rural galego. Por esa razón é frecuente atopar especies de piñeiros (Pinus pinaster, e en menor grao, Pinus radiata e Pinus sylvestris) e eucaliptos (Eucalyptus globulus) no medio ou preto da vexetación arbórea natural.

Outras especies arbóreas introducidas e invasoras que se atopan na zona, aínda que en menor grao, son Acacia dealbata, Acacia melanoxylon, así como Robinia pseudoacacia (falsa acacia). Estas especies pese a non conformar masas extensas atópanse, debido ó seu carácter invasor, en proceso de expansión e colonización, feito que está íntimamente ligado á problemática social do abandono do rural e dos usos tradicionais da terra.

Matogueiras

Nas zonas de maior altitude do Concello de Covelo, atópanse as matogueiras, ecosistemas de baixo porte formados por diversas especies de uces, breixos ou queirogas, toxos e xestas. Estes ecosistemas aparecen nas zonas de monte, afastadas dos núcleos de poboación, por enriba dos pisos das formacións boscosas, e posúen polo xeral unha forte vinculación coas prácticas tradicionais de pastoreo levadas a cabo nestas áreas.

Estes ecosistemas correspóndense co hábitat identificado na Directiva Hábitats como "Queirogais secos europeos" (4030).

Trátase de formacións arbustivas de entre 0.5m e 3m de altura, desenvolvidas en xeral sobre solos silíceos ben drenados e que presenta distintas variantes en función de factores climáticos nas zonas temperado-cálidas do continente europeo.

No caso das matogueiras presentes no Concello de Covelo, atopamos a variante máis atlántica deste hábitat, con menor termofilia e adaptada a unha pluviometría máis intensa que, por exemplo, as variantes de influenza mediterránea.

Dende un punto de vista fitosociolóxico estas matogueiras poden corresponderse con varios tipos de asociacións diferentes. Nas zonas más altas e de maiores pendentes, sobre solos pouco desenvolvidos parecen as matogueiras da clase Calluna-Ulicetea,

orde Ulicetalia minoris, e concretamente no Concello de Covelo a asociación Ulici europaei-Ericetum cinereae da alianza Daboecion cantabricae.

En cambio, nas zonas máis baixas e mellores solos aparecen matogueiras de maior porte da clase Cytisetea scopario-striati, orde Cytisetalia scopario-striati, e alianzas Genistion polygaliphyllae ou Ulici europaei-Cytision striati.

Especies presentes nas matogueiras do Concello de Covelo	
Especies principais	**Outras especies indicadoras**
Ulex europaeus, Erica arborea, Erica cinerea, Erica umbellata, Erica asutralis, Cytisus striatus, Cytisus scoparius, Cytisus multiflorus	*Ulex minor, U. micranthus, Vaccinium myrtillus., Agrostis curtisii, Asphodelus spp., Calluna vulgaris, Cistus psilosepalus, Cistus salvifolius, Cytisus commutatus, Cytisus scoparius, Cytisus striatus, Daboecia cantabrica, Erica arborea, Erica australis, Erica cinerea, Erica scoparia, Erica umbellata, Festuca paniculata, Halimium alyssoides, Luzula lactea, etc.*

2.1.6. Espazos protexidos.

A Rede Natura 2000 é a rede de espazos naturais protexidos a escala da Unión Europea, creada con obxecto de salvagardar os hábitats e especies máis importantes de Europa. Componse de zonas especiais de conservación (ZEC), declaradas conforme a directiva sobre hábitats, e, ademais, das zonas especiais de protección para as aves (ZEPA), definidas segundo a directiva sobre aves.

A proposta galega para inclusión na Rede Natura 2000 está composta por 59 espazos ou lugares de importancia comunitaria (LIC). O sistema fluvial do Río Tea, desde Covelo ata a súa desembocadura no río Miño, é un deles.

MUNICIPIO	LIC de Río Tea	Superficie concello ha	Superficie en Rede Natura ha	% superficie en Rede Natura
Covelo	X	12.521,42	132,81	1%

LIC, ZEPVN RÍO TEA

Situado nas marxes do río Tea, tributario do río Miño, O LIC (e ZEPVN) ten ao noroeste a ría de Vigo, ao oeste o río Louro, ao sur o río Miño e Portugal e ao leste a

serra do Suído. Este espazo esténdese polos municipios de Ou Covelo, Fornelos de Montes, Mondariz, Mondariz-Balneario, Ponteareas e Salvaterra de Miño, cunha superficie total de 357,13 Ha

zona aluvial Existen importantes formacións de bosques de ribeira, nalgúns puntos moi ben conservados e que cobren boa parte do espazo. A altura máxima do LIC é de 404 m, sendo a media de 150 m.

A área pertence á rexión eurosiberiana, provincia atlántica-europea e subprovincia cántabroatlántica, adscribíndose ao sector galaico-portugués. O dominio climático é oceánico húmido, con temperaturas suaves e con tendencia á aridez estival. Deste río destacan as notables formacións rupícolas

2.1.7. Usos do solo.

A partir dos datos do Anuario de Estatística Agraria identificáronse os usos do solo que se mostran na Táboa 2.

Superficie total do concello	Superficie agraria utilizada (SAU)	Superficie forestal	Desarborizada	Arborizada
11.318	968	10.350	6.216	4.134

TÁBOA 5: USOS DO SOLO SEGUNDO ANUARIO ESTATÍSTICA AGRARIA 2004. DATOS EN HECTÁREAS.

O aproveitamento agrícola é moi reducido, practicamente as hortas para o consumo familiar.

Destaca a gran proporción de superficie forestal do concello – case o 92 % - moi superior ao do conxunto de Galicia. Esta grande potencialidade forestal non é aproveitada no seu óptimo, xa que a meirande parte desta superficie está repartida entre propietarios particulares en parcelas de pequeno tamaño que fan imposible un aproveitamento rendible, escaseando a xestión e ordenación dos montes e o asociacionismo entre propietarios. Unicamente se escapan a esta regra xeral as comunidades de montes que xestionan os montes veciñais en man común do Concello.

Como en todas as zonas de montaña se aprecia da presencia maioritaria da superficie forestal adicada a pastos e pastizais e por consiguinte a actividade gandeira como un puntal importante do aproveitamento do monte.

Agricultura.

2.1.8. Incendios forestais.

O Concello de Covelo redactou no ano 2009 un Plan de Prevención e Defensa fronte aos incendios forestais.

A incidencia dos lumes no termo municipal ten un alto risco ambiental (datos estatísticos).

O Concello realiza todos os anos un programa de actuacións de limpeza da rede municipal de estradas que conta co financiamento parcial da Consellería do Medio Rural que sufraga os custes materiais do mesmo (gasoil e outros custes de mantemento da maquinaria).

2.1.9. Recursos e infraestruturas.

Lecer no ámbito forestal

O Concello de Covelo conta cunha praia fluvial en Maceira xunto a que se localiza un campamento turístico municipal.

A oferta turística completase con actividades de lecer ao aire libre, especialmente, sendeirismo mais tamén a pesca no Río Tea

As áreas de recreo e descanso son outras das ofertas do territorio desenvolvidas en zonas de influenza forestal. A afluencia de visitantes veuse drásticamente reducida despois da prohibición no ano 2005 de realizar lume nelas en aqueles concellos declarados de alto risco na época de máximo risco

Festas gastronómicas

Festa Lacón con Verzas (Covelo) que se celebra o segundo domingo de maio en Baldomar, festa do chourizo tradicional o primeiro fin de semana de xuño en Paraños e o 25 de xullo celébranse as festas patronais xunto coa festa gastronómica do churrasco en Covelo.

Rutas de sendeirismo

Ruta Camiño das Estrelas. A Ruta de sendeirismo Camiño dás Estrelas de 8 quilómetros en Covelo percorre parte da parroquia, as terras do "Val de Tielas" e as primeiras fragas do río Tea. Considérase de dificultade media-baixa e a súa duración é de dúas horas e media aproximadamente. Salgue da igrexa da parroquia de Prado.

Ruta de sendeirismo PR-G119 Ruta do Xabriña. O río Xabriña, afluente do Tea, convértese no verdadeiro protagonista desta ruta circular que parte da parroquia de Paraños e que visita outros lugares como Prado de Canda e A Lamosa. Ademais da exquisita vexetación que presenta nas súas beiras, ao longo do camiño pódese gozar dunha extraordinaria riqueza etnográfica e cultural xa que durante toda a ruta atopámonos con elementos de gran valor e en bo estado de conservación

Ademais, en varios puntos do camiño poderemos gozar de paneis que recollen poesías do poeta galego Uxío Novoneyra do seu libro titulado "Vos Eidos".

2.1.10. Mobilidade, transporte e comunicacións.

Os accesos ao concello dende a capital da provincia ou Vigo fanse pola A52 enlazando coa N 120, á altura de Paraños.

Ademáis desta estrada fundamental que permite a rápida conexión cos principais centros urbanos da provincia: Vigo e Pontevedra, para a conexión comarcal atravesan o termo municipal dúas estradas autonómicas e varias estradas provinciais. A estrada PO 261 leva ata o Concello. Desde Pontevedra, polo interior, tamén se accede pola PO 531. Segundo o PDIM Covelo, o concello posúe 145,28 km de vías repartidas entre estradas autonómicas, estatais, provinciais e municipais.

Tipo	Matricula	Lonxitude
Estrada Autonomica	PO-255	18.045,75
Estrada Autonomica	PO-261	9.420,04
Estrada Estatal	N-120	12.056,77
Estrada Provincial	PO-5102	3.436,94
Estrada Provincial	PO-5101	3.853,60
Estrada Provincial	PO-5107	4.292,46
Estrada Provincial	PO-5106	9.016,63
Estrada Provincial	PO-4306	2.136,25
Estrada Provincial	PO-5103	3.926,70
Estrada Provincial	PO-5105	12.551,67
Estrada Provincial	PO-4305	9.028,44
Estrada Provincial	PO-5104	10.940,73
Estradas municipais		46.575,35

TÁBOA 6: REDE DE ESTRADAS QUE PERCORREN O CONCELLO SEGUNDO A SÚA TITULARIDADE. FONTE: PDIM COVELO

Complementariamente, a cartografía oficial da xunta contabiliza 145,25 km de estradas clasificadas segundo un criterio diferente, incluíndo pistas e outros tipos de estradas. A densidade de vías por unidade de superficie municipal é de 1,10 $\frac{km}{km^2}$; mentres que a densidade de estradas por habitante no concello é de 0,06 $\frac{km}{hab}$.

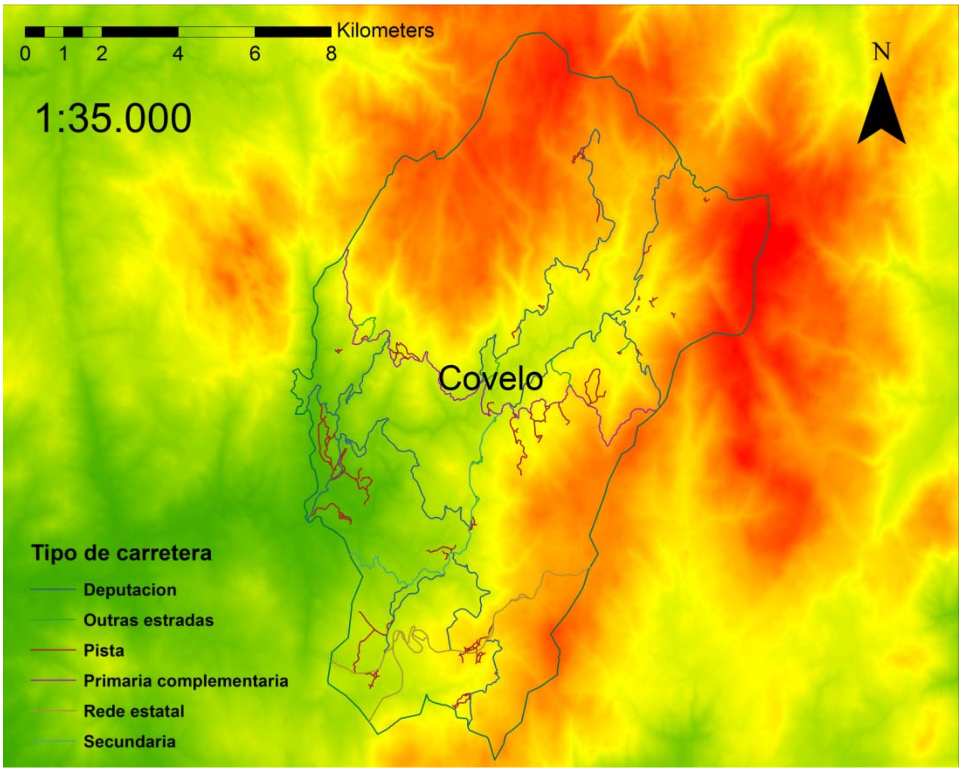

ILUSTRACIÓN 12: DISTRIBUCIÓN DE ESTRADAS SEGUNDO A SÚA TITULARIDADE NO TERMO MUNICIPAL DE COVELO. ELABORACIÓN PROPIA. 2016

Estradas existentes no Concello de Covelo		
Tipo de vía	Número	Lonxitude (km)
Deputación	16	58.42
Pistas	8	4.96
Rede estatal	117	38.84
Outras estradas	4	18.03
Primaria complementaria	6	16.08
Secundaria	3	8.91

ILUSTRACIÓN 13: ESTRADAS EXISTENTES NO CONCELLO DE COVELO, SEGUNDO TITULARIDADE.

2.2. Análise socioeconómico.

A poboación municipal está en franco retroceso. Segundo o IGE o número de habitantes no ano 2015 é de 2.617. No conxunto da Comarca Condado - Paradanta, é o concello cunha menor densidade de poboación.

MUNICIPIO	SUPERFICIE km2	POBOACIÓN TOTAL	DENSIDADE (Hab/km^2)
Arbo	43,3	2.846	66
Cañiza, A	108,1	5.230	48
Covelo	127,9	2.617	20,46
Crecente	57,46	2.252	39
Mondariz	85,8	4.665	54
Mondariz-Balneario	2,3	652	283
Neves, As	66	4.066	62
Ponteareas	125,56	22.990	183
Salceda de Caselas	35,9	8.873	247
Salvaterra de Miño	62,5	9.619	154
TOTAIS	710,9	63.810	90

TÁBOA 7: CARACTERÍSTICAS DA POBOACIÓN. DENSIDADE

Todo o termo municipal é recoñecido como superficie desfavorecida de montaña segundo o regulado pola Directiva 86/466/CEE.

A situación demográfica do Concello de Covelo é insostible. O envellecemento da poboación esixe a realización de actuacións de choque para inverter unha tendencia que esgota a poboación.

A distribución da poboación por grupos de idade recóllese na Táboa 3.

COVELO	TOTAL HOMES	0-15	16 - 65	> 65
Homes	1.293	99	786	408
Mulleres	1324	92	614	618
TOTAL	2.617	191	1.400	1.026

TÁBOA 8: DISTRIBUCIÓN DA POBOACIÓN POR GRUPOS DE IDADE E SEXO.

A taxa de dependencia da poboación é moi elevada: do 87 % fronte ao 56 % de media comarcal.

Taxa de Dependencia %	87%
Poboación <15 anos	191
Poboación >65 anos	1.026
Poboación 15-64	1.400

O coeficiente de substitución - razón entre a poboación menor de 15 anos e a maior de 65 - é do 19 %.

Coeficiente de Substitución %	19%

Os principais indicadores poboacións recóllense na Táboa 3.

	TOTAL	HOMES	MULLERES
Índice de envellecemento	443	379	504
Índice de sobreenvellecemento	25	17	30
Índice de dependencia global	80	61	104
Índice de dependencia xuvenil	11	9	13
Índice de dependencia senil	69	52	91
Índice de estrutura da poboación en idade activa	169	179	157
Índice de recambio da poboación en idade activa	224	243	203

TÁBOA 9: PRINCIPAIS INDICADORES DE POBOACIÓN

O grao de envellecemento - razón entre a poboación maior de 65 anos e a poboación total - é do 39 % e o índice de envellecemento é do 410 % fronte a media galega de 146.

Índice de envellecemento	410%

O índice de masculinidade está tamén na media dos Concellos da Comarca. A taxa de masculinidade é inferior ao 50 % como corresponde a un territorio no que predomina a xente de idade e a lonxevidade feminina é superior á masculina.

Índice de masculinidade	98%

Taxa de masculinidade	49%

Perda de poboación.

Nos últimos dez anos nos que hai estatísticas de poboación o descenso poboacional foi moi acusado

A variación da poboación nos últimos dez anos supuxo, a nivel municipal unha diminución do 28 % en datos globais, sendo maior a diminución das mulleres (31 %) que dos homes (26 %). A comparación da variación coa marcha a nivel provincial autonómico ou estatal é moi diferente no termo municipal e propio das zonas do interior.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
COVELO	100	98	97	94	93	91	90	87	79	75	73	70
TOTAL PONTEVEDRA	100	101	101	102	102	103	103	104	103	103	102	102
TOTAL GALICIA	100	100	101	101	101	102	102	102	101	101	100	99
TOTAL NACIONAL	100	102	104	105	107	108	109	109	109	109	108	108

Migracións.

No que se refire ás migracións, o balance destes últimos anos é tamén desfavorable no plano municipal sendo as baixas superiores as altas rexistradas.

MUNICIPIO	Total Altas	Altas Interiores	Altas Exteriores	Total Baixas	Baixas Interiores	Baixas Exteriores	Saldo Total	Saldo Interior	Saldo Exterior
Covelo	77	67	10	120	114	6	-43	-47	4

Vivendas.

A distribución do parque de vivendas no termo municipal é moi semellante ao restantes concellos da comarca. A porcentaxe de vivenda baleira é moi baixo – 3 %-. E meirande parte das vivendas se posúen en réxime de propiedade

	Total	Vivendas familiares	Vivendas principais	Vivendas non principais	Vivendas secundarias	Vivendas baleiras	Vivendas colectivas
Nº vivendas	4.334	1834	1169	665	536	129	1
%		42%	27%	15%	12%	3%	0%

	Total vivendas	1 cuarto	2 cuartos	3 cuartos	4 cuartos	5 cuartos	6 cuartos	7 o más cuartos
Covelo	1.450	3	45	160	325	511	290	116

	Total	Propia, por compra, totalmente paga	Propia, por compra, con pagos pendentes (hipotecas)	Propia por herdanza ou doazón	Alugada	Cedida de balde ou a baixo prezo (por outro fogar, paga pola empresa)	Outra forma
Covelo	1.169	364	237	467	45	24	32

2.2.1. Produto interior bruto.

O último dato publicado do produto interior bruto pola páxina do Instituto Galego de Estatística cifra no ano 2012 o PIB per cápita en 8.846.

2.2.2. Emprego.

A actividade económica municipal se concentra no sector servizos no que se concentra o maior número de empresas e tamén o maior número de empregos.

	TOTAL	Agricultura, gandaría e pesca	Industria	Construción	Servizos
Emprego	690	20	245	75	350
Empresas	103		6	20	77

2.2.3. Desemprego.

A actividade económica municipal se concentra no sector servizos no que se concentra o maior número de empresas e tamén o maior número de empregos.

Situación laboral	Agricultura	Industria	Construción	Servizos	Paro sen emprego Anterior	TOTAL parados
Emprego	36	98	47	449		
Desemprego	16	19	34	132	18	219

A porcentaxe de desemprego máis alta atópase no sector da construción, seguido da agricultura e o sector servizos, mentres que a industria e o sector de actividade económica cun nivel de desemprego menor.

A porcentaxe de desemprego é maior entre os homes que entre as mulleres e moi reducido no colectivo de mozos e mozas.

No que se refire á afiliacións á seguridade Social, a maior parte de persoas en activo se concentran no réxime xeral seguido do réxime de autónomos. En moita menor medida hai afiliados ao réxime especial das empregadas de fogar e ao réxime especial agrario.

	TOTAL afiliados SS	Réxime Xeneral	R. G.- S.E.Agrario	R. G.- S.E.Fogar	R. E. MAR	R. E. T. Autónomos
Covelo	310	158	<5	16	<5	136

2.2.4. Actividade económica por sectores.

Covelo goza dunhas perfectas comunicacións co resto da provincia, a 30 minutos do aeroporto de Peinador e da cidade de Vigo, e das súas praias. Dista 122 km. da capital de Galicia e 68 km. da capital da súa provincia, Pontevedra.

O concello de Covelo posuirá un Parque Industrial Sostible, isto é, deseñado para minimizar os impactos ambientais e para favorecer a xestión conxunta dos residuos xerados e que trata de potenciar o uso de tecnoloxías limpas. Este parque terá 100.000 metros cadrados e xa forma parte do Plan Xeral.

Sector primario.

Como se pode apreciar a partir do número de persoas ocupadas no sector agrario, a agricultura non constitúe hoxe en día unha actividade profesional senón que a xustificación da ampla extensión dedicada inda hoxe ao cultivo agrícola hai que entendela como unha actividade complementaria da economía doméstica xa que a produción dedícase ao autoconsumo e como parte das superficies forraxeiras en cultivo para a alimentación do gando existente nas explotacións familiares..

Chegan tarde ao concello os procedementos de concentración parcelaria iniciados agás que se realicen acompañados de políticas de dinamización e extensión agraria

para que poidan converterse nunha alternativa económica para fixar a poboación máis nova do concello a partir de explotacións de agricultura ecolóxica ou integrada moito máis viables economicamente que a agricultura intensiva tradicional.

EXPLOTACIÓNS AGRARIAS	Nº
Nº Explotacións sen SAU	12
Nº Explotacións con SAU	137
Nº TOTAL Explotacións(*)	149
Propiedade	2.987
Arrendamento	8
Aparcería ou outros	163
SAU TOTAL ha	3.158
Superficie agricultura ecolóxica Ha	114
Terras labradas	67
Terras para pastos	3.092
Especies arbóreas e forestais	1.604
Outras terras non forestais	976
Unidades Gandeiras totais	1.256

A pesar da alta porcentaxe de superficie **forestal**, especialmente tendo en conta a súa vocación produtiva polas especies presentes, o sector forestal non ten peso económico. Unicamente as comunidades de montes exercen unha actividade económica a partir da explotación forestal xa que a tendencia entre os particulares é a exercer unha mínima xestión baseada na colleita das rendas sen apenas inversión. O minifundismo, a falta de asociacionismo e a ausencia de cultura silvícola na poboación son causas claras do alarmante feito do abandono das propiedades particulares forestais polo que se impón a necesidade de inverter esta tendencia xa que son precisamente estas as que máis problemas causan no que se refire a incendios forestais.

Sexo do titular de explotación	Tramo de idade do titular de explotación	Covelo

Home	Menos de 25 anos	1
	De 25 a 34 anos	3
	De 35 a 44 anos	8
	De 45 a 54 anos	5
	De 55 a 64 anos	13
	De 65 anos ou máis	21
Muller	Menos de 25 anos	1
	De 25 a 34 anos	1
	De 35 a 44 anos	5
	De 45 a 54 anos	15
	De 55 a 64 anos	24
	De 65 anos ou máis	45
Non aplica (o titular non é persoa física)	Non aplica (o titular non é persoa física)	7
Nº Explotacións TOTAL		149

TÁBOA 10: EXPLOTACIÓNS AGRARIAS SEGUNDO O TITULAR.

As explotacións forestais de maior tamaño corresponde aos montes veciñais en man común:

CÓDIGO MONTE	Nome	Parroquia	Lugar	Comunidade	Superficie (ha.)	Data clasificación
2601	CAMPO	CAMPO	TODOS	CAMPO	590,00	14/10/1975
2602	FOFE	FOFE	TODOS	FOFE	168,00	14/10/1975
2603	GODÓNS	GODÓNS	TODOS	GODÓNS	670,00	14/10/1975
2604	GRAÑA	GRAÑA	TODOS	GRAÑA	1.110,00	14/10/1975
2605	PRADO	PRADO	TODOS	PRADO	1.129,00	14/10/1975
2606	BARCIADEMERA	BARCIADEMERA	TODOS	BARCIADEMERA	210,00	04/05/1979
2607	CASTELÁNS	CASTELÁNS	TODOS	CASTELÁNS	350,00	04/05/1979
2608	COVELO	SANTIAGO DE COVELO	TODOS	SANTIAGO DE COVELO	648,00	04/05/1979
2609	LAMOSA	LAMOSA	TODOS	LAMOSA	240,00	04/05/1979
2610	MACEIRA	MACEIRA	TODOS	MACEIRA	995,00	04/05/1979
2611	PARAÑOS	PARAÑOS	TODOS	PARAÑOS	220,00	04/05/1979

CÓDIGO MONTE	Nome	Parroquia	Lugar	Comunidade	Superficie (ha.)	Data clasificación
2612	SUIDO	PIÑEIRO	TODOS	PIÑEIRO	1.562,00	04/05/1979
2613	PRADO DA CANDA	PRADO DA CANDA	TODOS	PRADO DÁ CANDA	145,00	04/05/1979
2614	SANTA MARIÑA	SANTA MARIÑA	TODOS	SANTA MARIÑA	393,00	04/05/1979
3856	REGUEIRO E OUTROS		PAZOS	PAZOS	0,22	18/10/2007
4100	ALDIR			PAZOS	11,50	15/01/2012
					8.430,22	

TÁBOA 11: MONTES VECIÑAIS EN MAN COMÚN NO TERMO MUNICIPAL

2.2.5. Situación da muller no Concello.

A porcentaxe feminina no Padrón municipal é do 51 %, mais non é igual en todas as idades senón que a maioría feminina é maior nas idades máis avanzadas, chegando ao 60 % no grupo de idade de maiores de 65 anos.

Ao respecto da participación feminina, cómpre salientar que o Concello conta cun Plan de Igualdade elaborado no ano 2004 para o período 2004 – 2007 polo que cómpre a súa actualización. Aínda así o Plan de Igualdade pode considerarse vixente na medida en que as condicións de contorno non teñen variado significativamente. No plan se contemplan diferentes accións que se poden incorporar á estratexia como as seguintes:

EIXE PERSOAS

Promoción da formación feminina.

Promoción do asociacionismo

Cursos de alfabetización dixital.

Sensibilización nos centros escolares en igualdade.

Promover a participación feminina en actividades deportivas.

2.2.6. Inserción social no Concello de Covelo.

Segundo o Plan Anual de Servizos sociais, o ´concello de Covelo conta cos seguintes servizos de inserción social:

CONCEPTOS	IMPORTE TOTAL
PERSOAL	77.897,41 €
AXUDA NO FOGAR	103.000,00 €
XESTIÓN DE PROGRAMAS	32.366,00 €
TOTAL	**213.263,41 €**

- Servizo de axuda no fogar - básica
- Programa de escola de verán para a infancia
- Programa de hortas ecolóxicas
- Programa de voluntariado social
- Programa de dinamización do asociacionismo
- Escola infantil municipal

Non existe no Concello asociación de empresarios.

2.3. Análise ambiental e cambio climático.

Seguindo a *Estrategia española de desarrollo baja en carbono y resiliente al clima*, revisaranse as principais políticas e medidas adoptadas ata a data, os obxectivos perseguidos e as principais medidas planteadas para a súa consecución no ámbito dos servizos e actuacións do Concello de Covelo.

2.3.1. Consumo enerxético no Concello de Covelo.

Un dos obxectivos principais e a redución dos consumos enerxéticos. Neste sentido o Concello encargou a fundación FAIMEVI no ano 2012 a redacción dun Plan de Austeridade na iluminación pública que se desenvolve dende entón en diferentes actuacións tendentes á redución de consumos enerxéticos.

Entre as medidas previstas e postas en marcha, están as seguintes:

i. Redución dos puntos de iluminación empregando como criterio a eliminación das luminarias situadas nos tramos que carezan de edificacións habitables. Como consecuencia da aplicación de esta medida, conséguese a eliminación dun total de 295 puntos de luz.

   O Plan de Austeridade contempla a eliminación do 20 % dos puntos de luz pasando de ter 1461 a 1166.

Ademais realizouse unha caracterización do tipo de lámpada en función da súa potencia e do sistema de acendido. A partir deste estudo, proponse novas medidas de redución de gasto enerxético:

ii. Substitución de lámpadas de VM de 125 W por VSAP de 70 W.

   Propónse a reutilización dos 55 puntos de luz de VSAP de 70 W de que se propoñen apagar no lugar doutros tantos puntos de VM de 125 W, conseguindo deste xeito un aforro adicional de 63,8 W.

A redución da potencia consumida con este Plan de Austeridade chega ao 23,09 %, en termos anuais supón un aforro de 15.850 kW.h.

2.3.2. Xestión de residuos no Concello de Covelo.

Os residuos son tamén aspecto importante á hora de plantear unha redución de emisión e gases GEI. Neste sentido o sistema actual de xestión de residuos do Concello de Covelo conta

Entre as accións a desenvolver para conseguir este obxectivo están as seguintes:

- Compostaxe doméstico ou comunitario
- Recollida separada de biorresiduo con destino compostaxe.
- Redución desperdicios alimentarios
- Incremento da recollida separada de papel.

2.3.3. Xestión do recurso auga no Concello de Covelo.

Dos concellos rurais de Galicia, o Concello de Covelo é un caso singular no que se refire ao servizo de abastecemento municipal. Mentres que na meirande parte dos concellos este servizo de abastecemento de auga ás vivendas non se presta senón que se abastecen a partir de traídas de auga veciñais, o concello de Covelo conta cun Plan de abastecemento e numerosas traídas municipais. A caracterización deste servizo se contempla no PROTOCOLO DE AUTOCONTROL Y GESTIÓN DE ABASTECIMIENTO DEL CONCELLO DE COVELO (**ANEXO 2.3.3**.).

O protocolo inclúe medidas para o control do subministro e o mantemento da calidade da auga.

ZONA DE ABASTECEMENTO	CÓDIGO ZONA	PARROQUIA	Nº USUARIOS	VOL MEDIO SUBMINISTRADO (M^3./DIA)	DOTACIÓN (L/HAB.DÍA)	CAPTACIÓN
MEDELAS-COVELO	CAG36013NEMED	Medelas	61	10,98	180	Río Sabriña
HERMIDA-COVELO	CAG36013NEHED	Hermida.	105	18,9	180	manancias: 2
BUGARIÑA-COVELO,	CAG36013NEBUR	Bugariña.	57	10,26	180	manancias: 4

ZONA DE ABASTECEMENTO	CÓDIGO ZONA	PARROQUIA	Nº USUARIOS	VOL MEDIO SUBMINISTRADO (M^3./DIA)	DOTACIÓN (L/HAB.DÍA)	CAPTACIÓN
PEREIRAS-COVELO	CAG36013NEPER	Costa.	43	7,74	180	mananciais 1
CASTELANS-COVELO,	CAG36013NECAS	Castelans.	204	36,72	180	mananciai: 1
BARCIADEMERA-PENEDA-COVELO	CAG36013NEPEN	San Amaro.	221	39,78	180	mananciais:2
BALDOMAR-COVELO	CAG36013NEBAL	BALDOMAR	168	30,24	180	mananciais: 6
PIÑOY-COVELO	CAG36013NEPIÑ	Piñoy.	30	5,4	180	mananciais: 2
COSTAL - COVELO			337,5	60,75	180	mananciais: 4
FONTAN-COVELO	CAG36013NEFON	COVELO	287,5	51,75	180	mananciais: 2
PEREIRO-COVELO		COVELO				
CAMPING-COVELO,		Maceira.			180	mananciais 1
PAZOS-COVELO,	CAG36013NEPAZ	PAZOS	47	8,46	180	mananciais 2
BARCIADEMERA-SAN AMARO-COVELO	CAG36013NEAMA	SAN AMARO				

3. Diagnóstico da situación do municipio.

3.1. MATRIZ DAFO.

A análise DAFO pretende sintetizar para o conxunto do termo municipal as debilidades e amezas que can conta dos principais problemas como as oportunidades e fortalezas que concretan os activos e potencialidades que poden servir de base as solucións para un modelo de desenvolvemento sostible.

DEBILIDADES	AMEAZAS
POBOACIÓN	
➢ Evolución demográfica negativa: forte diminución da poboación nos últimos anos; ➢ Poboación envellecida e dependente en alto grado. ➢ Poboación diseminada ➢ Vivendas tradicionais, con problemas de illamento térmico e eficiencia enerxética.	➢ Migración cara a capital comarcal ou cidades próximas (Vigo) na procura de mellores servizos públicos e emprego. ➢ Dependencia doutras áreas (comarcais, provinciais) para acceso a servizos. ➢ Incremento constante da dependencia.
TRANSPORTE E ENERXÍA	
➢ Cobertura deficitaria do servizo de transporte público. ➢ Alta dependencia do vehículo particular. ➢ Sistemas domésticos de enerxía mixtos.	➢ Alta dependencia de combustibles fósiles.
SECTORES PRODUTIVOS E SERVIZOS	
➢ Baixo nivel de desenvolvemento do sector primario. ➢ Tecido industrial de microempresas. ➢ Falta de desenvolvemento do solo industrial planificado.	➢ Transporte público sometido a cambio de normativa que pode reducir servizos. ➢ Lugares de traballo fora do ámbito local.
TERRITORIO: RECURSOS NATURAIS	
➢ Alto risco de incendio forestal.	➢ Alteracións climáticas afectan aos cultivos e valores naturais cunha maior incidencia de pragas e enfermidades.
FORTALEZAS	**OPORTUNIDADES**
POBOACIÓN	
➢ Existencia de asociacións e comunidades de montes que forman tecido social integrado e favorecen a cohesión social.	➢ Demanda social de espazos naturais. Incremento do consumo de turismo de natureza ➢ Proximidade de referentes turísticos de natureza como Mondariz – Balneario.
TRANSPORTE E ENERXÍA	
➢ Produción de enerxías renovables.	➢ Sistemas innovadores e tradicionais para

➢ Implantación a nivel municipal de Planes de austeridade e eficiencia enerxética.	compartir vehículo.
SECTORES PRODUTIVOS E SERVIZOS	
➢ Administración local electrónica. ➢ Alta capacidade produtiva do sector primario. ➢ Oferta de servizos municipais de calidade á cidadanía.	➢ Desenvolvemento de TICs que faciliten o tele-traballo. ➢ Deslocalización do traballo profesional. ➢ Demanda de produtos agrarios de calidade.
TERRITORIO: RECURSOS NATURAIS	
➢ Gran potencial e productividade forestal. ➢ Ausencia de focos de contaminación. ➢ Alta porcentaxe de espazos naturais de alto valor de conservación	➢ Plan autonómico de emprego da biomasa como enerxía renovable. ➢ Plan autonómico de dinamización turística a partir de natureza e auga.

As potencialidades do Concello de Covelo a partir do alto valor de conservación dos seus recursos naturais e da súa capacidade para a xeración de enerxías renovables o converten nas súas maiores fortalezas. A economía local baseada no sector servizos pode atopar un complemento importante no desenvolvemento da produción primaria local. A hostalería local, moi apreciada e visitada por turistas e persoas residentes en municipios próximos, pode ter un efecto tirón sobre a produción local de produto de calidade. Ao mesmo tempo, o potencial natural é un dos seus maiores reclamos turísticos polo que as persoas que veñen buscando coñecer espazos de alta calidade ambiental pódeselles ofrecer tamén un produto local de alto valor. Neste sentido o Concello ten desenvolvido un importante rede de espazos e rutas naturais que contribúen ao desenvolvemento turístico.

Resulta fundamental o control do risco de incendio forestal polas perdas asociadas que suporía en calidade ambiental e, neste sentido, a posta en valor da biomasa como fonte de enerxía pode contribuír a xeración dun novo produto que preste un dobre servizo á comunidade: produción de enerxía e diminución do risco de incendio forestal. A dinamización social para procurar a implicación dos propietarios forestais particulares resulta fundamental neste sentido e contribúe a facilitalo a existencia das comunidades de montes, xestoras dunha extensa superficie do termo municipal.

En canto as debilidades, as políticas municipais deben procurar solucionar os problemas de transporte público mediante solucións innovadoras que promovan ao mesmo tempo a cohesión social.

A adaptación das vivendas as enerxías renovables debe ser tamén obxecto de campañas de apoio municipal para frear un dos elementos maiores de gasto dos fogares e xeradores de efecto invernadero.

En canto aos influencias da contorna, o Concello de Covelo ten que aproveitar o enlace cos concellos da contorna, reforzando a vinculación á capital da comarca para achegar os servizos públicos que esta engade e aos núcleos turístico para fomentar o desenvolvemento económico de este sector que conta cun importante desenvolvemento e capacidade de innovación e crecemento.

3.2. Resultados esperados.

A posta en marcha da EDUSI pretende o desenvolvemento sustentable do municipio, para o que se considera fundamental converter ao concello nun lugar atractivo para vivir e invertir a tendencia ao despoboamento dos últimos anos.

A xeración de servizos necesarios para mellorar a calidade de vida e achegar a poboación mediante un servizo axeitado de transporte á capital comarcal considéranse actuacións relevantes.

A dinamización do ámbito rural a través de iniciativas de formación en emprendemento agrario así como en alfabetización dixital.

3.3. Ámbito e horizonte temporal

Á hora de identificar os problemas e retos de Covelo considerouse unha dimensión global e integral do municipio e realizouse desde as diferentes variables de índole social, demográfica, ambiental, climática e económica. Tamén o diagnóstico integrado, no que se puxeron de manifesto as debilidades, ameazas, fortalezas e oportunidades, se realizou desde a perspectiva global de todo o municipio.

Ademais das variables analizadas, á hora de delimitar o ámbito de intervención, hai que ter en conta as seguintes resultados:

- Por unha banda, o tamaño do municipio e a dispersión da poboación que se espalla nos núcleos rurais das diferentes parroquias cun centro urbano con escasa concentración de poboación aínda que si de servizos.
- Non existen no núcleo urbano de Covelo zonas ambientalmente, económica e socialmente máis degradadas, que xustifiquen a posta en marcha dunha estratexia diferenciada e específica exclusiva para estas zonas.

Polo tanto, o ámbito espacial será o conxunto do termo municipal e o horizonte temporal o que abarcan o período de aplicación dos fondos europeos, é dicir, ata o 2020 coa posibilidade de estender a execución de proxectos e actuacións cara o 2023.

4. ESTRATEXIA DE DESENVOLVEMENTO URBANO SUSTENTABLE INTEGRADO DE COVELO

4.1. Obxectivos estratéxicos.

Tendo en conta cales son os principais retos aos que Covelo ten que facer fronte nos próximos anos, na Estratexia DUSI COVELO defínense tres grandes obxectivos estratéxicos, un por cada un dos ámbitos temáticos que a DUSI pretende abordar:

OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.

O primeiro problema municipal é a perda de poboación, é por isto que, asegurar a raigame da poboación ao municipio así como atraer poboación nova.

OBXECTIVO DINAMIZACIÓN ECONÓMICA BAIXA EN CARBONO: Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera.

A economía local está baseada no sector servizos dando a costa aos recursos do sector primario. Apoiar o emprendemento e o emprego especialmente, no aproveitamento dos recursos agrarios, gandeiros e forestais, contribuirá a dar unha base territorial ao sector servizos e a súa consolidación ao tempo que se aposta pola diversificación económica.

OBXECTIVO TERRITORIO: Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación. Para conseguilo, cómpre facer de Covelo un concello sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera.

Ao mesmo tempo, a recuperación e posta en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo contribuirá á dinamización económica.

As novas tecnoloxías así como estender o seu coñecemento e manexo é aspecto transversal de esta estratexia e non por iso, menor, senón que se considera clave para a dinamización e revitalización das áreas rurais

Por cada un dos obxectivos estratéxicos defínense unha serie de obxectivos operativos, dos que sairán as liñas de actuación da Estratexia DUSI COVELO. Así mesmo, estas liñas de actuación e,

por tanto, os obxectivos estratéxicos e operativos da DUSI, teñen unha correspondencia cos obxectivos temáticos e específicos do Programa Operativo de Crecemento Sustentable.

Obxectivos TEMÁTICO (POCS)	Obxectivos específicos (POCS)	Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO
OT9: INCLUSIÓN SOCIAL	OE 9.8.2.	OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.
			OP.1.2. Rexenerar e integrar os espazos e zonas urbanas degradadas con especial atención a facer accesible o espazo público para as persoas con mobilidade reducida.
			OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.
OT2: NOVAS TECNX	OE 2.3.3		OP.1.4.Fomentar a participación e a transparencia na xestión pública a través da implantación da egobernanza.
OT4: EC BAIXO C	OE 4.5.3	OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	OP.2.1.Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.
OT4: EC BAIXO C	OE 4.5.1		OP.2.2.Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable.
OT2: NOVAS TECNX	OE 2.3.3		OP.3.2.Utilizar os mecanismos da Smart Mobility para favorecer unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.
OT4: EC BAIXO C			OP.3.3.Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono
OT9: INCLUSIÓN SOCIAL	OE. 9.8.2		OP.3.4. Garantir a competitividade do pequeño comercio e a hostalería no municipio.
OT9: INCLUSIÓN SOCIAL	Ou3. 9.8.2		OP.3.5.Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o autoemprego.

Obxectivos TEMÁTICO (POCS)	Obxectivos específicos (POCS)	Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE.6.5.2	OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación	OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE. 6.5.2		OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE 6.3.4		OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo
			OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo
OT6: MEDIO AMBIENTE	OE.6.5.2		OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental

4.2. Obxectivos operativos

Os obxectivos operativos poñen o foco nos problemas particulares do concello nos que se concentrarán os esforzos como xeito de conseguir os obxectivos estratéxicos.

OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.

Se o principal problema detectado a nivel municipal é a perda de poboación, este obxectivo estratéxico se centra na inversión de esta tendencia. O xeito de conseguilo será a través dos seguintes obxectivos operativos:

OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.

O concello conta con xa equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais máis compre revitalizalos tanto nos seus aspectos materiais e construtivos como na súa programación e organización de funcionamento cara ao público.

Os equipamentos por mor de ter xa unha antigüidade necesitan investimentos para mellorar a súa accesibilidade e eficiencia enerxética. A instalación de caldeiras de *pellets* nos centros culturais e xa un programa comezado polo concello ao que daráselle continuidade. Este programa servirá tamén de exemplo do emprego de enerxías renovables baixas en carbono para as vivendas particulares.

OP.1.2. Rexenerar e integrar os espazos e zonas urbanas degradadas con especial atención a facer accesible o espazo público para as persoas con mobilidade reducida.

O punto de partida será a elaboración dun estudo e Plan de Accesibilidade Municipal da man de entidades como COGAMI que ofrecen este servizo e poden contribuír á priorización das necesidades á hora de programar a execución de actuacións concretas. O plan deberá contar coa participación das persoas con mobilidade reducida a nivel municipal para que poidan incluírse nel as súas necesidades e demandas.

OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.

Mellorar a calidade de vida da poboación pasa tamén pola xeración de alternativas para o lecer e o tempo libre. Neste aspecto a participación e a dinamización dos colectivos e asociacións do municipio é fundamental e deben desenvolverse plans específicos tanto para a mocidade e para os maiores.

OP.1.4. Facilitar o acceso aos cidadáns a administración electrónica así como o acceso aos sistemas de participación pública a través da implantación da *egobernanza*

Un aspecto que dificulta a vida no rural é a distancia ás administracións públicas. Hoxe en día moitos tramites administrativos poden realizarse a través de procedementos electrónicos mais cómpre achegar esta posibilidade aos cidadáns que en moitos casos carecen da información ou a formación para poñer en marcha os mecanismos da administración dixital. Polo tanto o achegamento destes canles electrónicos para a realización de trámites administrativos pode ser unha forma de facilitar o acceso dos cidadáns á administración e ao mesmo tempo unha forma de evitar desprazamentos a centros urbanos administrativos.

Ao mesmo tempo impóñese tamén a necesidade de dar a palabra aos cidadáns na planificación das actuacións públicas e a xeración de vías electrónicas de participación é tamén un obxectivo municipal. Na actualidade existe unha vía de participación a través da web mais hoxe en día o emprego das redes sociais fai moito máis accesibles as canles de participación aos cidadáns polo que estudarase a xeración deste canais de comunicación cos cidadáns a través das diferentes redes sociais.

OBXECTIVO DINAMIZACIÓN ECONÓMICA BAIXA EN CARBONO: Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera.

A fixación de poboación debe partir da xeración de alternativas económicas a nivel municipal. a perda nos últimos anos de emprego no sector agrícola coincide coa xubilación da poboación de maior idade que era a que viña traballando no ámbito agrario. Nestes anos, o campo non se converteu en alternativa económica para a mocidade. Sen embargo, hoxe en día, en áreas máis dinámicas, se observa como é a xente nova a que está recuperando o aproveitamento agrario con iniciativas baseadas en demandas da sociedade urbana de consumo de produtos agrarios de calidade, saudábeis e preparados para un fácil consumo. Apoiar o emprendemento e o emprego especialmente, no aproveitamento dos recursos agrarios, gandeiros e forestais, contribuirá a dar unha base territorial ao sector servizos e a súa consolidación ao tempo que se aposta pola diversificación económica.

Por outra banda, o Concello está comprometido a través do seu Plan de viabilidade na redución do consumo enerxético. Esta aposta pola eficiencia enerxética e a substitución de sistemas enerxéticos baseados en combustibles fósiles por sistemas alternativos a partir de enerxías renovábeis debe continuar na axenda municipal.

OP.2.1.Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.

Deberá estenderse o Plan de Viabilidade municipal a outros equipamentos municipais ademais do alumbrado público co obxecto de estender a redución enerxética a estes ámbitos e,

posteriormente, desenvolver melloras en materia de eficiencia enerxética e uso de enerxías limpas en colaboración cos colectivos e asociacións do ámbito municipal.

OP.2.2.Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable que favoreza unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.

Preténdese mellorar a mobilidade e accesibilidade de forma eficiente e sustentable no ámbito municipal, na conexión deste cos demais núcleos de poboación da comarca así como con Vigo.

A xeración de alternativas ao emprego do vehículo particular tanto para desprazamentos longos como para os desprazamentos curtos máis habituais. Recuperar os hábitos de desprazamento a pé, habituais antaño no rural a partir da creación dunha rede de sendeiros baseada nos camiños tradicionais que se doten de pavimentos aptos para o tránsito peonil.

Poñer en marcha iniciativas de vehículos colectivos ou compartidos para desprazamentos a centro urbano, comarcal ou centros de traballo de forma que se reduza o consumo enerxético.

A promoción extensión do vehículo eléctrico ou híbrido, tanto nos servizos municipais como entre os particulares suporá tamén unha importante redución das emisións de carbono. Isto supón a realización de investimentos en xeración de puntos de carga eléctrica de vehículo. A implicación nestas infraestruturas das compañías eléctricas que xeran enerxía renovable no municipio pode estudarse como alternativa de reinversión local para estas compañías ou para actuacións que se poñan en marcha co fondo ambiental.

OP.2.3. Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono.

Así mesmo o consumo doméstico enerxético é unha dos maiores consumos enerxéticos a nivel municipal. Por este motivo e para promover o emprego de recursos primarios, promoverase a mellora e rehabilitación de edificios privados cara a o aforro enerxético.

Así mesmo explorarase a vía de realización de caldeira comunitarias en pequenos núcleos co obxectivo de aumentar a eficiencia das instalacións enerxéticas.

OP.2.4. Xerar alternativas económicas baseadas nos recursos primarios

Deseñarase un plan formativo baseado na mobilización dos recursos primarios e nos aproveitamentos tradicionais que agora mesmo teñen demanda no mercado para que poidan aproveitarse os coñecementos locais para a posta en marcha de novos negocios e alternativas de mobilización do recurso primario.

Neste plan deben desenvolverse plans específicos para xeración e relanzamento de iniciativas emprendedoras agrarias, gandeiras e forestais.

OP.2.5. Garantir a competitividade do pequeño comercio e a hostalería no municipio.

Poranse en marcha actuacións específicas en materia de promoción e apoio a iniciativas que xeren actividade económica na zona: comercio, servizos, lecer e cultura. En especial se procurará a relación dos establecementos locais coa produción local como método de promoción e revalorización do produto local.

OP.2.6. Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o autoemprego.

O desenvolvemento de novas iniciativas económicas leva consigo facilitar aos emprendedores tanto recursos compartidos como individuais para a xeración económica. Neste sentido a habilitación dun centro para formación de emprendedores e de traballadores é un dos obxectivos deste plan.

Así mesmo a extensión dos servizos de conexión a internet debe ser unha inquietude municipal co obxecto de conseguir a implicación das empresa de telecomunicacións e das administracións provincial e autonómica.

OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.

A aposta polo territorio debe ser clara e decidida pois é valor relevante para a poboación e motivo de permanencia. Deben crearse condicións que posibiliten o aproveitamento dos seus recursos que son moitos.

OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía

O territorio debe dar opcións de lecer en contacto co medio natural aos seus habitantes.

OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.

O concello como encargado de competencias na prestación de servizos básicos á poboación como auga, saneamento e recollida de lixo, debe artellar sistemas eficientes e cos custes enerxéticos máis baixos.

OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo

O concello contribúe tamén a xerar atractivos turísticos que permitan fortalecer o sector servizos.

OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo

A promoción turística pode realizarse a través de mecanismos electrónicos reducindo así os esforzos económicos, mais para uns visitantes cada vez máis familiarizados coas novas tecnoloxías o feito de poder coñecer de información do destino por medios dixitais é unha experiencia moi satisfactoria.

OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental

O Río Tea é un reclamo turístico de primeira magnitude. Facilitar o seu acceso á poboación e aos visitantes e integralo na oferta turística debe ser unha opción de posta en valor do territorio.

5. Plan de implementación.

O Plan de Implementación incorpora os seguintes elementos:

- A descrición das liñas de actuación a levar a cabo por Obxectivo Temático para lograr os resultados definidos.
- A descrición das liñas inclúe a descrición, para cada unha delas, dos criterios e procedementos para a selección das operacións.
- Descrición das medidas concretas a desenvolver para conseguir os obxectivos.
- Cronograma, que incluirá la planificación temporal orientativa das liñas de actuación.
- Presuposto indicativo total del Plan de Implementación,
- Plan de financiamento que estableza as diferentes fontes de financiamento previstas, para coordinar os distintos investimentos e incrementar as sinerxías.
- Indicadores de produtividade. POCS. Indicadores de avaliación e seguimento que servirán para valorar o grao de consecución dos obxectivos da estratexia.

5.1. Liñas de actuación.

O desenvolvemento das liñas de actuación en medidas concretas e cuns orzamentos a desenvolver, exponse nas seguintes fichas a modo de exemplo da totalidade das actuacións da estratexia.

LIÑA DE ACTUACIÓN	L. 1.1.1. Rehabilitación e mellora de centros socioculturais así como da súa programación de actividades
1.Marco estratéxico da liña de actuación	
Dimensión estratéxica	Dinamización social e económica dos núcleos rurais.
Obxectivo temático do POCS	OT 9. Promover la Inclusión social, luchar contra la pobreza y cualquier otro tipo de discriminación
Prioridade de investimento do POCS	9b. Apoyo a la regeneración física, económica y social de las comunidades desfavorecidas de las zonas urbanas y rurales.
Obxectivo específico POCS	OE 9.8.2 Regeneración física, económica y social del entorno urbano en áreas urbanas desfavorecidas a través de Estrategias urbanas integradas
Obxectivo operativo da DUSI	OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.
2. Descrición da liña de actuación.	

Antecedentes e xustificación da necesidade	A poboación en risco de exclusión social en Covelo é moi elevada. Ademais, as mulleres, pola súa situación sociolaboral, son especialmente vulnerabeis á porbreza e exclusión social. Por isto cómpre aplicar medidas para reducir o número de persoas nesta circunstacia. Entre os retos que se plantea a EDUSI está a necesidade de mellorar a inserción profesional dos grupos vulnerabeis que teña en conta a perspectiva de xénero (en especial, persoas maiores, persoas con discapacidade, inmigrantes, persoas de etnia xitana e outros), en particular mediante o fomento da economía social. Neste sentido, a dinamización dos centros parroquiais ten gran importancia para activar á poboación usuaria dos mesmos.
Descrición da liña de actuación	O Concello de Covelo invertirán nos centros socioculturais das diferentes parroquias para que se convertan en espazos de dinamización da poboación ue permitan tanto a impartición de actividades formativas como a xeración de polos de dinamización económica e acceso as novas tecnoloxías.
3. Organismo executor e axentes implicados	
	O organismo executor da actuación pode ser tanto o Concello de Covelo como as Asociacións de veciños ou Comunidades de Montes cando estas sexan titulares dos centros.
4. Beneficiarios da liña de actuación	
	Toda a cidadanía e as empresas de Covelo que tamén poden beneficiarse da formación dos seus empregados.
5. Indicadores	
Identificación e nome do indicador	E059. Personas beneficiadas por operaciones de regeneración física, económica y social del entorno urbano, incluidas en Proyectos pertenecientes a Estrategias Urbanas integradas
Unidad de medida	número de persoas
Valor previsto	2.617
6. Resultados esperados.	
	Mejorar de forma integral el entorno físico, económico y social de áreas urbanas desfavorecidas, con el objetivo de mejorar la cohesión social y la calidad de vida en una perspectiva de integración laboral y socio-económica de los grupos destinatarios de las intervenciones.Atender en especial al colectivo de personas mayores, atendiendo a las necesidades de las mujeres mayores, y a las mujeres que están en riesgo de exclusión.
7. Orzamento	
	325.000,00 €
8. Cronograma	
	1º trimestre de 2017-4º trimestre de 2020
9. Criterios e procedementos de selección de operacións	

	Todas as operacións que se definan a partir no marco da DUSI COVELO deberán cumprir cun conxunto de criterios xerais e cunha serie de requisitos específicos que dependerán das características propias da actuación así como do obxectivo temático no que se enmarque: a) Criterios xerais: Os criterios para a selección de operacións respectarán os principios xerais definidos nos artigos 7 e 8 do Regulamento (UE) n.º 1303/2013 (non discriminación, igualdade de xénero e desenvolvemento sustentable) e cumprirán a lexislación da Unión e nacional (artigo 6 do citado regulamento). En xeral, a selección de operacións estará rexida polos principios de igualdade, eficiencia, eficacia e sustentabilidade das operacións, transparencia dos criterios de selección, capacidade para a súa implementación e aliñamento estratéxico con outras operacións e instrumentos. Ademais, as operacións deberán: · Estar xustificadas no diagnóstico socioeconómico da DUSI COVELO· Contribuír á estratexia DUSI COVELO. · Contribuír ao programa operativo de Crecemento Sustentable FEDER 2014-2020. · Abordar os problemas dunha forma integrada e mostrar vínculos claros con outras intervencións ou operacións coexistentes. · Contar co apoio da poboación e os axentes locais. · Medirse a través dos indicadores de produtividade da estratexia DUSI COVELO. b) Criterios específicos: Ademais dos criterios xerais, seleccionaranse as actuacións de acordo cos seguintes criterios e procedementos específicos: · Contratación a través de convocatoria pública, no marco da Lei de contratos do sector público: oferta economicamente máis vantaxosa e calidade da solución técnica. · Deberán contribuír a alcanzar os resultados previstos na liña de actuación. · Unha vez seleccionada a DUSI, elaborarase unha proposta de criterios de selección de operacións máis detallada seguindo as indicacións da Autoridade de Xestión. · As operacións seleccionadas serán publicadas na web da DUSI do Concello, co fin de fomentar a participación e permitir a consulta pública da cidadanía.

.

LIÑA DE ACTUACIÓN	L.1.1.2. Construción, rehabilitación e modernización de equipamentos sociais, deportivos e sanitarios.
1.Marco estratéxico da liña de actuación	
Dimensión estratéxica	Dinamización social e económica dos núcleos rurais.
Obxectivo temático do POCS	OT 9. Promover la Inclusión social, luchar contra la pobreza y cualquier otro tipo de discriminación
Prioridade de investimento do POCS	9b. Apoyo a la regeneración física, económica y social de las comunidades desfavorecidas de las zonas urbanas y rurales.
Obxectivo específico POCS	OE 9.8.2 Regeneración física, económica y social del entorno urbano en áreas urbanas desfavorecidas a través de Estrategias urbanas integradas
Obxectivo operativo da DUSI	OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.
2. Descrición da liña de actuación.	
Antecedentes e xustificación da necesidade	O establecemento de medidas para revitalizar os núcleos rurais pasa pola xeración de espazos públicos de calidade onde se poida atraer a poboación local e visitante a eventos cotiás. A xeración de zonas para a práctica de deportes tradicionais pode integrar as persoas maiores e as súas familias, así como xerar espazos de ocio no medio natural. A poboación do rural está moi afeita á camiñar mais na realidade actual o único lugar para o paseo é a estrada co conseguinte risco para a seguridade viaria. Por isto cómpre a posta en marcha da recuperación de camiños tradicionais que permitan o acceso a zonas hoxe en día abandoadas. Así se consigue ademais, o dobre efecto de reducir o risco de lume coa limpeza de camiños tradicionais e, ao dotalos dun pavemento apto para o paseo e drenante, se permite a recuperación de ámbitos produtivos.
Descrición da liña de actuación	O Concello de Covelo invertirán nos espazos públicos dos núcleos rurais das diferentes parroquias para que se convertan en espazos de dinamización da poboación que permitan actividades de ocio e prácticas saudables incentivando á poboación cara prácticas saudabeis.
3. Organismo executor e axentes implicados	
	O organismo executor da actuación pode ser tanto o Concello de Covelo como as Asociacións de veciños ou Comunidades de Montes que se impliquen nestas accións de recuperación de camiños tradicionais.
4. Beneficiarios da liña de actuación	
	Toda a cidadanía de Covelo.
5. Indicadores	
Identificación e nome do indicador	E059. Personas beneficiadas por operaciones de regeneración física, económica y social del entorno urbano, incluidas en Proyectos pertenecientes a Estrategias Urbanas integradas
Unidad de medida	número de persoas

Valor previsto	2.617
6. Resultados esperados.	
	Mellora de forma integral o entorno físico, económico e social de áreas urbanas desfavorecidas, co obxectivo de mellorar a cohesión social e a calidade de vida nunha perspectiva de integración social dos grupos destinatarios das intervencións. Atender en especial ao colectivo de persoas mayores, atendendo ás necesidades das mulleres maiores.
7. Orzamento	
	60.000,00 €
8. Cronograma	
	1º trimestre de 2017-4º trimestre de 2020
9. Criterios e procedementos de selección de operacións	
	Todas as operacións que se definan a partir no marco da DUSI COVELO deberán cumprir cun conxunto de criterios xerais e cunha serie de requisitos específicos que dependerán das características propias da actuación así como do obxectivo temático no que se enmarque: a) Criterios xerais: Os criterios para a selección de operacións respectarán os principios xerais definidos nos artigos 7 e 8 do Regulamento (UE) n.º 1303/2013 (non discriminación, igualdade de xénero e desenvolvemento sustentable) e cumprirán a lexislación da Unión e nacional (artigo 6 do citado regulamento). En xeral, a selección de operacións estará rexida polos principios de igualdade, eficiencia, eficacia e sustentabilidade das operacións, transparencia dos criterios de selección, capacidade para a súa implementación e aliñamento estratéxico con outras operacións e instrumentos. Ademais, as operacións deberán: · Estar xustificadas no diagnóstico socioeconómico da DUSI COVELO· Contribuír á estratexia DUSI COVELO. · Contribuír ao programa operativo de Crecemento Sustentable FEDER 2014-2020. · Abordar os problemas dunha forma integrada e mostrar vínculos claros con outras intervencións ou operacións coexistentes. · Contar co apoio da poboación e os axentes locais. · Medirse a través dos indicadores de produtividade da estratexia DUSI COVELO. b) Criterios específicos: Ademais dos criterios xerais, seleccionaranse as actuacións de acordo cos seguintes criterios e procedementos específicos: · Contratación a través de convocatoria pública, no marco da Lei de contratos do sector público: oferta economicamente máis vantaxosa e calidade da solución técnica. · Deberán contribuír a alcanzar os resultados previstos na liña de actuación. · Unha vez seleccionada a DUSI, elaborarase unha proposta de criterios de selección de operacións máis detallada seguindo as indicacións da Autoridade de Xestión.

	· As operacións seleccionadas serán publicadas na web da DUSI do Concello, co fin de fomentar a participación e permitir a consulta pública da cidadanía.

LIÑA DE ACTUACIÓN	L.1.4.1. Favorecer a progresiva implantación da Administración electrónica como medio de comunicación dos cidadáns coa administración reducindo as necesidades de desprazamento da poboación.
1.Marco estratéxico da liña de actuación	
Dimensión estratéxica	Dinamización socioeconómica e a competitividade
Obxectivo temático do POCS	OT 2. Mellorar o uso e a calidade das TIC e mellorar o acceso a estas.
Prioridade de investimento do POCS	2c Reforzo das aplicacións das TIC para a Administración electrónica, a aprendizaxe electrónica, a cultura electrónica e a sanidade electrónica.
Obxectivo específico POCS	OE 2.3.3 Promover as TIC en estratexias de desenvolvemento urbano integrado a través de actuacións en Administración electrónica local e Smart Cities.
Obxectivo operativo da DUSI	OP.1.4.Facilitar o acceso aos cidadáns a administración electrónica así como o acceso aos sistemas de participación pública a través da implantación da egobernanza.
2. Descrición da liña de actuación.	
Antecedentes e xustificación da necesidade	A aprobación da Lei 11/2007 de acceso electrónico dos cidadáns aos servizos públicos supuxo un grande avance para a Administración electrónica. A aprobación da normativa para a reforma do funcionamento das administracións públicas en outubro de 2015 tamén contribúe a reforzar a necesidade da implantación dunha administración totalmente electrónica, interconectada e transparente. A Administración do século XXI debe promover o uso das novas tecnoloxías en beneficio da cidadanía. As novas tecnoloxías permitirán que a cidadanía conte cunha administración máis eficaz e accesible para todas as persoas. A e-Administración é tamén unha forma de eliminación de barreiras, tanto con respecto á distancia á que hai que desprazarse para realizar trámites coa administración e o tempo que hai que dedicar, como tamén con respecto a que as NTIC facilitan, sobre todo, o acceso aos servizos públicos a aquelas persoas que antes tiñan grandes dificultades para chegar ás oficinas públicas, por motivos de localización xeográfica, de condicións físicas de mobilidade ou outros condicionantes. Neste contexto, o Concello de Covelo é pioneiro na implantación da administración electrónica xa que participou nun proxecto piloto do Ministerio de Economía e competitividade. Agora se pretende dar a coñecer á cidadanía o manexo e acceso á e-Administración, coa finalidade de dar un paso transcendental para facilitar, en igualdade de condicións, a plena

	integración destas persoas na vida pública, social, laboral e cultural e tamén co fin de ofrecer un servizo público máis eficiente a toda a cidadanía.
Descrición da liña de actuación	O Concello de Covelo no ámbito das súas competencias, facilitará a formación dos cidadáns para capacitalos no acceso aos servizos da Administración electrónica a partir de distintas actuacións orientadas a simplificar os procedementos administrativos, aumentar a eficiencia mediante a diminución do gasto público, mellorar a proximidade e transparencia ante os cidadáns, contribuír ao desenvolvemento da sociedade da información, contribuír ao desenvolvemento da igualdade de oportunidades e incrementar a transparencia administrativa e a gobernanza. Daranse a coñecer as posibilidades de uso da administración electrónica nos seguintes campos: Servizos de interacción coa cidadadanía/empresa · Cartafol cidadán · Xestión de representantes · Rexistro de entrada/saída · Sede electrónica · Avisos e alarmas · Consulta de documentos · Xestión de formularios electrónicos · Servizos básicos e de soporte á tramitación · Arquivo electrónico de documentos · Anexado de documentos · Xestión de autorizacións · Pasarela de pagos · Notificacións telemáticas · Xestor documental · Procesos de dixitalización certificada · Servizos de integración · Interoperabilidade con outras Administracións públicas

3. Organismo executor e axentes implicados

	O organismo executor da actuación é o Concello de Covelo .
4. Beneficiarios da liña de actuación	
	Toda a cidadanía e empresas de Covelo.
5. Indicadores	
Identificación e nome do indicador	E016. Número de usuarios que están cubertos por un determinado servizo público electrónico de Smart cities
Unidad de medida	número de persoas
Valor previsto	2.617
Identificación e nome do indicador	E024. Número de usuarios que teñen acceso ou cubertos por aplicacións / servizos de Administración electrónica
Unidad de medida	Número de visitas/ano
Valor previsto	5.000
6. Resultados esperados.	
	· Servizo público máis eficiente · Contribución á igualdade de oportunidades · Contribución á sociedade da información · Incremento da transparencia · Incremento da participación e gobernanza cidadá · Simplificación de procedementos administrativos
7. Orzamento	
	125.500,00 €
8. Cronograma	
	1º trimestre de 2017-4º trimestre de 2020
9. Criterios e procedementos de selección de operacións	

	Todas as operacións que se definan a partir no marco da DUSI COVELO deberán cumprir cun conxunto de criterios xerais e cunha serie de requisitos específicos que dependerán das características propias da actuación así como do obxectivo temático no que se enmarque: a) Criterios xerais: Os criterios para a selección de operacións respectarán os principios xerais definidos nos artigos 7 e 8 do Regulamento (UE) n.º 1303/2013 (non discriminación, igualdade de xénero e desenvolvemento sustentable) e cumprirán a lexislación da Unión e nacional (artigo 6 do citado regulamento). En xeral, a selección de operacións estará rexida polos principios de igualdade, eficiencia, eficacia e sustentabilidade das operacións, transparencia dos criterios de selección, capacidade para a súa implementación e aliñamento estratéxico con outras operacións e instrumentos. Ademais, as operacións deberán: · Estar xustificadas no diagnóstico socioeconómico da DUSI COVELO· Contribuír á estratexia DUSI COVELO. · Contribuír ao programa operativo de Crecemento Sustentable FEDER 2014-2020. · Abordar os problemas dunha forma integrada e mostrar vínculos claros con outras intervencións ou operacións coexistentes. · Contar co apoio da poboación e os axentes locais. · Medirse a través dos indicadores de produtividade da estratexia DUSI COVELO. b) Criterios específicos: Ademais dos criterios xerais, seleccionaranse as actuacións de acordo cos seguintes criterios e procedementos específicos: · Contratación a través de convocatoria pública, no marco da Lei de contratos do sector público: oferta economicamente máis vantaxosa e calidade da solución técnica. · Deberán contribuír a alcanzar os resultados previstos na liña de actuación. · Unha vez seleccionada a DUSI, elaborarase unha proposta de criterios de selección de operacións máis detallada seguindo as indicacións da Autoridade de Xestión. · As operacións seleccionadas serán publicadas na web da DUSI do Concello, co fin de fomentar a participación e permitir a consulta pública da cidadanía.

LIÑA DE ACTUACIÓN	L.2.1.1. Plan de mellora da eficiencia enerxética e redución do consumo de combustibles fósiles das instraestruturas e edificios públicos
1.Marco estratéxico da liña de actuación	
Dimensión estratéxica	Mellorar a dimensión física e ambiental.
Obxectivo temático do POCS	OT4. Apoiar a transición a unha economía baixa en carbono en todos os

	sectores
Prioridade de investimento do POCS	4e Fomento de estratexias de redución do carbono para todo tipo de territorio, especialmente en zonas urbanas, incluíndo o fomento da mobilidade urbana multimodal sustentable e as medidas de adaptación á mitigación.
Obxectivo específico POCS	OE 4.5.3 Mellora da eficiencia enerxética e aumento de enerxía renovable nas áreas urbanas
Obxectivo operativo da DUSI	OP.2.1.Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.
2. Descrición da liña de actuación.	
Antecedentes e xustificación da necesidade	Como se comentou na diagnose, o Concello de Covelo conta cun Plan de Austeridade que estuda e propón os investimentos a realizar para a redución do consumo enerxético na rede de iluminación pública. Este Plan lévase a efecto con actuacións anuais realizadas con fondos propios e o apoio financeiro de axudas públicas do IDAE. No Plan, co fin de conseguir aforro enerxético nas novas urbanizacións e nas substitucións, reparacións e modernizacións das que xa existen, empregar equipos de baixo consumo e enerxías limpas. Ademais o concello mantén edificacións de uso público nos que o consumo enerxético é unha parte importante do gasto de mantemento polo que se procurará a redución do custe a través tamén da implantación de enerxías de maior rendemento e renovábeis.
Descrición da liña de actuación	Esta liña de actuación pretende apostar pola acción municipal xa iniciada de redución co consumo enerxético municipal. Neste sentido se continuará coas actuacións previstas no Plan de Austeridade e ademais se realizará un Plan municipal de Mellora da eficiencia enerxética e redución de consumo de combustibles fósiles que permita reducir a factura enerxética municipal xerada polo mantemento de edificios públicos. A diferenza do Plan de Austeridade, este plan incluirá tamén o estudo dos consumo enerxéticos de equipamentos e instalacións públicas. Ademais das actuacións en materia de eficiencia e uso de enerxías limpas, especialmente as que teñen que ver co sistema de iluminación municipal, realizaranse actuacións de rehabilitación de edificios e instalacións públicas para garantir un consumo máis eficiente.
3. Organismo executor e axentes implicados	
	O organismo executor será o Concello de Covelo, así como as Asociacións de Veciños e Comunidades de montes na parte de xestión de centros culturais que lles corresponde.
4. Beneficiarios da liña de actuación	
	Os beneficiarios desta liña de actuación serán, tanto o propio Concello de Covelo que verá reducido o seu consumo enerxético e, por tanto, o seu gasto enerxético, como a propia cidadanía do municipio, que poderá contar cun sistema de iluminación en vías, edificios e infraestruturas públicas máis eficiente.

5. Indicadores	
Identificación e nome do indicador	C034. Redución anual estimada de gases de efecto invernadoiro.
Unidad de medida	Teq CO_2/ano
Valor previsto	100
Identificación e nome do indicador	C032. Redución do consumo anual de enerxía primaria en edificios públicos.
Unidad de medida	Kwh/ano
Valor previsto	5.000
Identificación e nome do indicador	E001. Redución do consumo final en infraestruturas públicas ou empresas.
Unidad de medida	Ktep/ano
Valor previsto	0,020
6. Resultados esperados.	
	Elaboración dun plan que estenda o Plan de Austeridade realizado para as luminarias a outros consumos enerxéticos · Continuar coa substitución das luminarias de vías e equipamentos deportivos por outras de consumo máis eficiente. · Aforro de ata un 21 % en iluminación municipal.
7. Orzamento	
	1.068.000,00 €
8. Cronograma	
	1º trimestre de 2017-4º trimestre de 2020. Disposición dunha cantidade de investimento anual para inversión en diferentes zonas do Concello cada ano.
9. Criterios e procedementos de selección de operacións	

	Todas as operacións que se definan a partir no marco da DUSI COVELO deberán cumprir cun conxunto de criterios xerais e cunha serie de requisitos específicos que dependerán das características propias da actuación así como do obxectivo temático no que se enmarque: a) Criterios xerais: Os criterios para a selección de operacións respectarán os principios xerais definidos nos artigos 7 e 8 do Regulamento (UE) n.º 1303/2013 (non discriminación, igualdade de xénero e desenvolvemento sustentable) e cumprirán a lexislación da Unión e nacional (artigo 6 do citado regulamento). En xeral, a selección de operacións estará rexida polos principios de igualdade, eficiencia, eficacia e sustentabilidade das operacións, transparencia dos criterios de selección, capacidade para a súa implementación e aliñamento estratéxico con outras operacións e instrumentos. Ademais, as operacións deberán: · Estar xustificadas no diagnóstico socioeconómico da DUSI COVELO· Contribuír á estratexia DUSI COVELO. · Contribuír ao programa operativo de Crecemento Sustentable FEDER 2014-2020. · Abordar os problemas dunha forma integrada e mostrar vínculos claros con outras intervencións ou operacións coexistentes. · Contar co apoio da poboación e os axentes locais. · Medirse a través dos indicadores de produtividade da estratexia DUSI COVELO. b) Criterios específicos: Ademais dos criterios xerais, seleccionaranse as actuacións de acordo cos seguintes criterios e procedementos específicos: · Contratación a través de convocatoria pública, no marco da Lei de contratos do sector público: oferta economicamente máis vantaxosa e calidade da solución técnica. · Deberán contribuír a alcanzar os resultados previstos na liña de actuación. · Unha vez seleccionada a DUSI, elaborarase unha proposta de criterios de selección de operacións máis detallada seguindo as indicacións da Autoridade de Xestión.

LIÑA DE ACTUACIÓN	**L.2.2.1. Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade sustentable.**
1.Marco estratéxico da liña de actuación	
Dimensión estratéxica	Mellorar a dimensión física e ambiental.
Obxectivo temático do POCS	OT4. Apoiar a transición a unha economía baixa en carbono en todos os sectores
Prioridade de investimento do POCS	4e Fomento de estratexias de redución do carbono para todo tipo de territorio, especialmente en zonas urbanas, incluíndo o fomento da mobilidade urbana multimodal sustentable e as medidas de

	adaptación á mitigación.
Obxectivo específico POCS	O.E 4.5.1 Fomento da mobilidade urbana sustentable: transporte urbano limpo, transporte colectivo, conexión urbana-rural, melloras na rede viaria, transporte ciclista, peonil, mobilidade eléctrica e desenvolvemento de sistemas de provisión de enerxías limpas
Obxectivo operativo da DUSI	OP.2.2.Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable que favoreza unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.
2. Descrición da liña de actuación.	
Antecedentes e xustificación da necesidade	Como se comentou na diagnose existe un elevado grado de dependencia do vehículo privado para os desprazamentos da poboación local xa que os sistemas de transporte público satisfan unha pequena parte dos desprazamentos habituais. Deste xeito os fogares con poboación activa chegan a ter un vehículo por cada un dos membros da familia. Os desprazamentos se producen tanto aos lugares de traballo como para acudir aos servizos públicos e a administración. Agás o transporte escolar, os restantes son organizados de forma individual en cada fogar. A necesidade dun Plan de mobilidade que sexa capaz de deseñar políticas innovadoreas de transporte colectivo ou compartido é unha prioridade para reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro. Por outra banda, concientes de que a dependencia do utilitario é en moitos casos inevitable, a promoción da substitución de vehículos convencionais por híbridos ou eléctricos leva asociado a existencia de puntos de recarga dos mesmos a nivel municipal.
Descrición da liña de actuación	Esta liña de actuación inclúe: Deseño dun plan de mobilidade sustentable que recolla unha serie de ferramentas TIC que lle permitirán alcanzar un maior nivel de eficiencia na mobilidade, tanto intramunicipal como cos municipios próximos e que inclúa os seguintes criterios: Mellorar a información nas paradas e a accesibilidade do transporte colectivo. - Promover o taxi compartido e/ou a demanda, sobre todo para mellorar a conexión do centro urbano cos demais núcleos do municipio. - Desenvolvemento de viais ciclista e definir itinerarios. Mellorar a sinalización informativa. - Implantar aparcadoiros de bicicletas nos centros de actividade e entornos de equipamentos - Promover a bicicleta como acceso aos centros escolares para aqueles núcleos máis próximos e para a práctica de actividades de ocio e tempo libre. - Instalar pavimentos accesibles. Ademais promoveranse medidas de: a-. Redución da dependencia do vehículo particular mediante a posta en marcha de sistemas de transporte colectivo ou compartido co emprego das novas tecnoloxías; b-.Deseño e creación dunha rede de sendeiros peonís e

	ciclistas para fomentar o emprego de alternativas ao vehículo para desprazamentos curtos; c-. Extensión de electrolineras para recarga de vehículos eléctricos a nivel comunitario.
3. Organismo executor e axentes implicados	
	O organismo executor será o Concello de Covelo.
4. Beneficiarios da liña de actuación	
	Os beneficiarios desta liña de actuación serán a totalidade de habitantes do Concello de Covelo así coma os seus visitantes.
5. Indicadores	
Identificación e nome do indicador	C034. Redución anual estimada de gases de efecto invernadoiro.
Unidad de medida	Teq CO_2/ano
Valor previsto	40
Identificación e nome do indicador	EU01. Plans de mobilidade urbana sustentable dos que xorden actuacións cofinanciadas co Feder de estratexias urbanas integradas:
Unidad de medida	Número
Valor previsto	1
6. Resultados esperados.	
	-Impulso e mellora da mobilidade sustentable -mellora da conexión do centro urbano cos demais núcleos de poboación -mellora da accesibilidade -mellora da participación cidadá -Redución da pegada de carbono do concello e da emisión de GEI do municipio.
7. Orzamento	
	303.000,00 €
8. Cronograma	

	1º trimestre de 2017-4º trimestre de 2020. Disposición dunha cantidade de investimento anual para inversión en diferentes zonas do Concello cada ano.
9. Criterios e procedementos de selección de operacións	
	Todas as operacións que se definan a partir no marco da DUSI COVELO deberán cumprir cun conxunto de criterios xerais e cunha serie de requisitos específicos que dependerán das características propias da actuación así como do obxectivo temático no que se enmarque: a) Criterios xerais: Os criterios para a selección de operacións respectarán os principios xerais definidos nos artigos 7 e 8 do Regulamento (UE) n.º 1303/2013 (non discriminación, igualdade de xénero e desenvolvemento sustentable) e cumprirán a lexislación da Unión e nacional (artigo 6 do citado regulamento). En xeral, a selección de operacións estará rexida polos principios de igualdade, eficiencia, eficacia e sustentabilidade das operacións, transparencia dos criterios de selección, capacidade para a súa implementación e aliñamento estratéxico con outras operacións e instrumentos. Ademais, as operacións deberán: · Estar xustificadas no diagnóstico socioeconómico da DUSI COVELO· Contribuír á estratexia DUSI COVELO. · Contribuír ao programa operativo de Crecemento Sustentable FEDER 2014-2020. · Abordar os problemas dunha forma integrada e mostrar vínculos claros con outras intervencións ou operacións coexistentes. · Contar co apoio da poboación e os axentes locais. · Medirse a través dos indicadores de produtividade da estratexia DUSI COVELO. b) Criterios específicos: Ademais dos criterios xerais, seleccionaranse as actuacións de acordo cos seguintes criterios e procedementos específicos: · Contratación a través de convocatoria pública, no marco da Lei de contratos do sector público: oferta economicamente máis vantaxosa e calidade da solución técnica. · Deberán contribuír a alcanzar os resultados previstos na liña de actuación. · Unha vez seleccionada a DUSI, elaborarase unha proposta de criterios de selección de operacións máis detallada seguindo as indicacións da Autoridade de Xestión.

LIÑA DE ACTUACIÓN	L.2.5.1. Dinamización económica de Covelo, a través do comercio, a hostalería, o lecer e a cultura.
1.Marco estratéxico da liña de actuación	
Dimensión estratéxica	Dinamización social e económica dos núcleos rurais.
Obxectivo temático do POCS	OT 9. Promover la Inclusión social, luchar contra la pobreza y cualquier otro tipo de discriminación

Prioridade de investimento do POCS	9b. Apoyo a la regeneración física, económica y social de las comunidades desfavorecidas de las zonas urbanas y rurales.
Obxectivo específico POCS	OE 9.8.2 Regeneración física, económica y social del entorno urbano en áreas urbanas desfavorecidas a través de Estrategias urbanas integradas
Obxectivo operativo da DUSI	OP.2.5. Garantir a competitividade do pequeño comercio e a hostalería no municipio.
2. Descrición da liña de actuación.	
Antecedentes e xustificación da necesidade	Tal e como se pon de manifesto na análise integrada e no diagnóstico, o sector servizos proporciona no municipio unha boa parte do emprego total que se ofrece nel, concretamente, o pequeno comercio e a hostalería. Con todo, predomina un comercio baseado en tendas tradicionais, que seguiron dúas pautas: uns incrementaron o seu tamaño e aliándose en cadeas de distribución modernizáronse, mentres que outros foron pechando debido a unha falta de vontade de seguir no negocio ante a difícil situación que supón a competitividade exercida polas grandes áreas comerciais ou os novos establecementos de marcas recoñecidas que se implantan nas cidades. E é que moitos empresarios carecen dunha formación que facilite a súa adaptabilidade aos novos tempos en materia de xestión comercial e uso de novas tecnoloxías. Por outra banda, a hostalería, é unha actividade que tampouco evolucionou e os principais establecementos de Covelo salvo excepcións, non se adaptaron ás demandas actuais da poboación. Tamén é importante sinalar que a hostalería, ou de forma máis xeral o sector do lecer, xunto coa cultura, son actividades que poden contribuír a cambiar a configuración dos núcleos. A arte e a cultura desempeñan un importante papel como xeradores de revitalización urbana.
Descrición da liña de actuación	Esta liña de actuación pretende apostar pola innovación no sector comercial, a través dun plan de formación e asesoramento personalizado in situ ao pequeno comercio e a hostalería, a posta en marcha de actuacións innovadoras orientadas á dinamización comercial e dos establecementos de hostalería, accións que incentiven a apertura/traslado de establecementos a modelos que aposten pola produción local. Tamén se desenvolverán actividades sociais e culturais para dinamizar a vida das distintas zonas. Esta programación de actividades reivindicará o uso do espazo público para a celebración de actos culturais de ámbito local.
3. Organismo executor e axentes implicados	
	O organismo executor será o Concello de Covelo.
4. Beneficiarios da liña de actuación	
	Toda a cidadanía de Covelo.

5. Indicadores	
Identificación e nome do indicador	E059. Personas beneficiadas por operaciones de regeneración física, económica y social del entorno urbano, incluidas en Proyectos pertenecientes a Estrategias Urbanas integradas
Unidad de medida	número de persoas
Valor previsto	2.617
6. Resultados esperados.	
	· Mellorar a competitividade do comercio e a hostalería de Covelo. · Mellorar a calidade no servizo ofrecido polo sector comercial e hostaleiro · Favorecer o dinamismo do comercio e a hostalería, o espírito emprendedor e o emprego · Dinamizar social e culturalmente as zonas os núcleos rurais de maior poboación.
7. Orzamento	
	90.000,00 €
8. Cronograma	
	1º trimestre de 2017-4º trimestre de 2020. Disposición dunha cantidade de investimento anual para inversión en diferentes zonas do Concello cada ano.
9. Criterios e procedementos de selección de operacións	
	Todas as operacións que se definan a partir no marco da DUSI COVELO deberán cumprir cun conxunto de criterios xerais e cunha serie de requisitos específicos que dependerán das características propias da actuación así como do obxectivo temático no que se enmarque: a) Criterios xerais: Os criterios para a selección de operacións respectarán os principios xerais definidos nos artigos 7 e 8 do Regulamento (UE) n.º 1303/2013 (non discriminación, igualdade de xénero e desenvolvemento sustentable) e cumprirán a lexislación da Unión e nacional (artigo 6 do citado regulamento). En xeral, a selección de operacións estará rexida polos principios de igualdade, eficiencia, eficacia e sustentabilidade das operacións, transparencia dos criterios de selección, capacidade para a súa implementación e aliñamento estratéxico con outras operacións e instrumentos. Ademais, as operacións deberán: · Estar xustificadas no diagnóstico socioeconómico da DUSI COVELO· Contribuír á estratexia DUSI COVELO. · Contribuír ao programa operativo de Crecemento Sustentable FEDER 2014-2020. · Abordar os problemas dunha forma integrada e mostrar vínculos claros con outras intervencións ou operacións coexistentes. · Contar co apoio da poboación e os axentes locais. · Medirse a través dos indicadores de produtividade da estratexia DUSI COVELO. b) Criterios específicos: Ademais dos criterios xerais, seleccionaranse as actuacións de acordo cos seguintes criterios e procedementos específicos:

	· Contratación a través de convocatoria pública, no marco da Lei de contratos do sector público: oferta economicamente máis vantaxosa e calidade da solución técnica. · Deberán contribuír a alcanzar os resultados previstos na liña de actuación. · Unha vez seleccionada a DUSI, elaborarase unha proposta de criterios de selección de operacións máis detallada seguindo as indicacións da Autoridade de Xestión.

5.2. Medidas de desenvolvemento.

Estas liñas de actuación se desenvolven a partir das seguintes medidas de execución da estratexia cara a conseguir os obxectivos:

Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	Medidas
OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.	L. 1.1.1. Rehabilitación e mellora de centros socioculturais así como da súa programación de actividades	Rehabilitación de centros socioculturais mediante melloras de accesibilidade e eficiencia enerxética así como adaptación de espazos a novos usos reclamados pola poboación.
	L.1.1.2. Construción, rehabilitación e modernización de equipamentos sociais, deportivos e sanitarios.	Zonas para prácticas deportivas no medio natural.
		Xeración de rede de sendeiros peonís e ciclistas para fomentar mobilidade alternativa.
		Xeración ou mellora de infraestruturas públicas integradas ambientalmente mediante técnicas construtivos innovadoras: pavimentos, sistemas de xeración de enerxía,...
OP.1.2. Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía	Recuperación do espazo público de zonas degradadas e mellora da accesibilidade no conxunto do concello.	Elaboración dun Plan de accesibilidade municipal con asociacións especializadas nestes ámbitos.
		Reformas para garantir accesibilidade e edificios e ámbitos públicos.
		Xeración de espazos públicos de calidade adaptados aos usos e costumes do rural.

Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	Medidas
OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.	L.1.3.1. Dinamización social de Covelo	Dinamización de colectivos e asociacións do municipio, así como plans específicos para maiores e novos.
OP.1.4.Facilitar o acceso aos cidadáns a administración electrónica así como o acceso aos sistemas de participación pública a través da implantación da *egobernanza.*	L.1.4.1. Favorecer a progresiva implantación da Administración electrónica como medio de comunicación dos cidadáns coa administración reducindo as necesidades de desprazamento da poboación.	Campañas de sensibilización e formación dos cidadáns para facerlles accesible a administración electrónica con maior grado de penetración
		Implementación ou desenvolvemento de aplicacións que faciliten ao administrado o emprego da administración electrónica.
		Creación de puntos de acceso á administración electrónica a nivel parroquial.
	L.1.4.2. Fomentar a participación e a transparencia na xestión pública a través da implantación da egobernanza.	Impulso á participación cidadá, transparencia e resposta ao cidadán con novos formatos e apoiados en ferramentas tecnolóxicas.
OP.2.1.Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.	L.2.1.1. Plan de mellora da eficiencia enerxética e redución do consumo de combustibles fósiles das instraestructuras e edificios públicos	Elaboración Dun Plan municipal de Mellora da eficiencia enerxética e redución de consumo de combustibles fósiles
		Actuacións en materia de eficiencia e uso de enerxías limpas
		Sistema de iluminación, sistemas de regulación do fluxo luminoso
		Rehabilitación de edificios e instalacións públicas para garantir un consumo máis eficiente.
OP.2.2.Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable que favoreza unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.	L.2.2.1. Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade sustentable.	Deseño dun plan de mobilidade sustentable que recolla unha serie de ferramentas TIC que lle permitirán alcanzar un maior nivel de eficiencia na mobilidade, tanto intramunicipal como cos municipios próximos.

Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	Medidas
		Redución da dependencia do vehículo particular mediante a posta en marcha de sistemas de transporte colectivo ou compartido co emprego das novas tecnoloxías.
		Deseño e creación dunha rede de sendeiros peonís e ciclistas para fomentar o emprego de alternativas ao vehículo para desprazamentos curtos.
		Extensión de electrolineras para recarga de vehículos eléctricos a nivel comunitario.
OP.2.3. Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono	L.2.3.1. Promover a mellora e rehabilitación de edificios privados cara a o aforro enerxético.	Campañas de sensibilización e formación dos cidadáns para informarlles de actitudes e melloras domésticas para redución do consumo enerxético.
	L.2.3.2. Promover o aproveitamento da biomasa como fonte de enerxía	
OP.2.4. Xeración de alternativas económicas baseadas nos recursos primarios	L.2.4.1. Posta en marcha de programas de dinamización económica do sector primario	Plans específicos para xeración e relanzamento de iniciativas emprendedoras agrarias, gandeiras e forestais.
OP.2.5. Garantir a competitividade do pequeno comercio e a hostalería no municipio.	L.2.5.1. Dinamización económica de Covelo, a través do comercio, a hostalería, o lecer e a cultura.	Actuacións específicas en materia de promoción e apoio a iniciativas que xeren actividade económica na zona: comercio, servizos, lecer e cultura.
OP.2.6. Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o autoemprego.	L.2.6.1. Habilitación de espazos para a formación, o emprego e o autoemprego	Extensión de servizos de conexión a internet ás áreas rurais. Dotación de puntos de acceso a internet en núcleos rurais, especialmente, nos centros socioculturais como puntos de integración dixital.

Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	Medidas
		Dotación do Centro formativo de Santa Mariña para adecualo ao desenvolvemento de capacidades de xestión, formación e permitan a xeración de iniciativas empresariais que impulsen o desenvolvemento económico e social
OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía	L.3.1.1. Recuperación e mellora integral da contorna dos espazos públicos.	Xerar unha rede de áreas forestais de calidade que integren a poboación e cultura local xerando espazos de turístico
		Conexión da rede de sendeiros peonís e ciclistas coa rede de sendeiros existente a nivel comarcal como eixe de atractivo turístico.
OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.	L.3.2.1. Melloras do servizo de separación e recollida de lixo	Integración nos núcleos dos espazos de xestión de residuos e promoción da compostaxe
		Campañas de sensibilización cara a reciclaxe, redución e reutilización de residuos. Actividades formativas e divulgativas en materia de redución de residuos como talleres de cociña para redución de residuos ou campañas de recollida de ropa e xoguetes a través do voluntariado.
	L.3.2.2. Extensión e mellora do servizo público de abastecemento de auga e control do gasto	Extensión do servizo a maior número de núcleos.
	L.3.2.3. Aplicación das novas tecnoloxías ao servizo de control e mantemento da rede de abastecemento de augas.	Aplicación das novas tecnoloxías ao servizo de control e mantemento da rede de abastecemento de augas.
	L.3.2.4. Extensión e optimización do servizo público de saneamento.	solucións innovadoras de saneamento público.
OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo	L.3.3.1. Rehabilitar e poñer en valor o patrimonio histórico e etnográfico do municipio.	Plan de valorización do patrimonio histórico, arqueolóxico e etnográfico de Covelo

Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	Medidas
OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo	L.3.4.1. Converter progresivamente o concello de Covelo nun territorio Smart, centrado no Turismo Smart.	Botar man das NTIC para mellorar o posicionamento turístico a través da catalogación dixital do patrimonio ambiental, paisaxístico, histórico, arqueolóxico e etnográfico e a creación dunha app que permita poñelo en valor.
OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental	L.3.5.1. Rede de camiños públicos de enlace dos núcleos rurais co río	Mellora de áreas circundantes e accesos peonís desde os núcleos próximos para xerar espazos de esparecemento en contacto coa natureza.

5.3. Cronograma.

O cronograma inclúe a planificación temporal orientativa das liñas de actuación.

A súa duración global esténdese dende o momento da redación da Estratexia ata finais de 2020 de acordo co marco programación dos fondos europeos como horizonte para a concepción e posta en marcha dos proxectos aínda que a execución de estes pode estenderse por un período de tres anos máis.

A meirande parte das accións que se inclúen na estratexia se deseñan como a execución ao longo de todo o período de pequenas obras nos diferentes núcleos parroquiais do termo municipal por iso a súa duración figura no cronograma estendida no tempo case dende o inicio ata o final do período de programación.

Algunhas das accións figuran como data de comezo no último trimestre do presente ano ; se corresponden con actuacións que o Concello está desenvolvendo con fondos propios.

As actuacións que se corresponden con campañas de sensibilización e actividades formativas se prolongan en todo o período planificando a medida como a suma de actuacións anuais.

O detalle e xustificación do prazo de execución de cada unha das liñas de actuación figura na ficha de cada unha delas.

	2016				2017				2018				2019				2020			
Liñas de actuación	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
L. 1.1.1. Rehabilitación e mellora de centros socioculturais así como da súa programación de actividades																				
L.1.1.2. Construción, rehabilitación e modernización de equipamentos sociais, deportivos e sanitarios.																				
Recuperación do espazo público de zonas degradadas e mellora da accesibilidade no conxunto do concello.																				
L.1.3.1. Dinamización social de Covelo																				
L.1.4.1. Favorecer a progresiva implantación da Administración electrónica como medio de comunicación dos cidadáns coa administración reducindo as necesidades de desprazamento da poboación.																				
L.1.4.2. Fomentar a participación e a transparencia na xestión pública a través da implantación da egobernanza.																				
L.2.1.1. Plan de mellora da eficiencia enerxética e redución do consumo de combustibles fósiles das instraestruturas e edificios públicos																				

Liñas de actuación	2016				2017				2018				2019				2020			
	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
L.2.2.1. Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade sustentable.										■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
L.2.3.1. Promover a mellora e rehabilitación de edificios privados cara a o aforro enerxético.										■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
L.2.3.2. Promover o aproveitamento da biomasa como fonte de enerxía						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	
L.2.4.1. Posta en marcha de programas de dinamización económica do sector primario								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■			
L.2.5.1. Dinamización económica de Covelo, a través do comercio, a hostalería, o lecer e a cultura.										■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	
L.2.6.1. Habilitación de espazos para a formación, o emprego e o autoemprego								■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	
L.3.1.1. Recuperación e mellora integral da contorna dos espazos públicos.??							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
L.3.2.1. Melloras do servizo de separación e recollida de lixo							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		
L.3.2.2. Extensión e mellora do servizo público de abastecemento de auga e control do gasto					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

	2016				2017				2018				2019				2020			
Liñas de actuación	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
L.3.2.3. Aplicación das novas tecnoloxías ao servizo de control e mantemento da rede de abastecemento de augas.																				
L.3.2.4. Extensión e optimización do servizo público de saneamento.																				
L.3.3.1. Rehabilitar e poñer en valor o patrimonio histórico e etnográfico do municipio.																				
L.3.4.1. Converter progresivamente o concello de Covelo nun territorio Smart, centrado no Turismo Smart.																				
L.3.5.1. Rede de camiños públicos de enlace dos núcleos rurais co río																				

5.4. Orzamento orientativo do Plan de Implementación.

O orzamento constrúese a partir da previsión de execución de cada unha das medidas. Na seguinte táboa agrúpanse os investimentos previstos en cada un dos obxectivos específicos e na táboa figura o detalle de cada unha das liñas de actuación, incluíndo a senda financeira de execución.

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Orzamento Obx. Específico	Orzamento Obx. Estratéxico
OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.	385.000,00 €	758.500,00 €
	OP.1.2. Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía	143.000,00 €	
	OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.	75.000,00 €	
	OP.1.4.Facilitar o acceso aos cidadáns a administración electrónica así como o acceso aos sistemas de participación pública a través da implantación da *egobernanza.*	155.500,00 €	
OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	OP.2.1.Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.	1.068.000	1.911.000
	OP.2.2.Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable que favoreza unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.	303.000	
	OP.2.3. Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono	180.000	
	OP.2.4. Xeración de alternativas económicas baseadas nos recursos primarios	120.000	
	OP.2.5. Garantir a competitividade do pequeno comercio e a hostalería no municipio.	90.000	

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Orzamento Obx. Específico	Orzamento Obx. Estratéxico
	OP.2.6. Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o autoemprego.	150.000	
OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.	OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía	445.000	1.128.000
	OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.	539.000	
	OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo	18.000	
	OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo	36.000	
	OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental	90.000	
		3.797.500,00	**3.797.500,00**

TÁBOA 12: ORZAMENTO POR OBXECTIVOS.

O obxectivo estratéxico persoas inclúense actuacións por importe de 758.500,00 € e supón o 20 % do importe total da estratexia.

O Obxectivo estratéxico relacionado coa dinamización económica a as fontes de enerxía é o de maior peso económico cun orzamento estimado en 1.911.000 € o que supón o 50 % do total da estratexia.

O obxectivo estratéxico TERRITORIO inclúe actuacións por importe de 1.128.000 €, acadando o 20 % do orzamento total da estratexia.

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	2017	2018	2019	2020	ORZAM. LIÑA ACTUACIÓN
OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	OP.1.1. Construír, rehabilitar e revitalizar equipamentos deportivos, sanitarios, sociais, educativos e culturais.	L. 1.1.1. Rehabilitación e mellora de centros socioculturais así como da súa programación de actividades	75.000,00 €	75.000,00 €	100.000,00 €	75.000,00 €	325.000,00 €
		L.1.1.2. Construción, rehabilitación e modernización de equipamentos sociais, deportivos e sanitarios.		30.000,00 €	30.000,00 €		60.000,00 €
	OP.1.2. Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía	L.1.2.1. Recuperación do espazo público de zonas degradadas e mellora da accesibilidade no conxunto do concello.	63.000,00 €	45.000,00 €	35.000,00 €	0,00 €	143.000,00 €
	OP.1.3. Revitalizar o espazo público a través da iniciativa social e cultural.	L.1.3.1. Dinamización social de Covelo	15.000,00 €	18.750,00 €	18.750,00 €	22.500,00 €	75.000,00 €
	OP.1.4.Facilitar o acceso aos cidadáns a administración electrónica así como o acceso aos sistemas de participación pública a través da implantación da *egobernanza.*	L.1.4.1. Favorecer a progresiva implantación da Administración electrónica como medio de comunicación dos cidadáns coa administración reducindo as necesidades de desprazamento da poboación.	25.500,00 €	38.500,00 €	22.500,00 €	21.000,00 €	107.500,00 €

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	2017	2018	2019	2020	ORZAM. LIÑA ACTUACIÓN
		L.1.4.2. Fomentar a participación e a transparencia na xestión pública a través da implantación da egobernanza.	7.500,00 €	7.500,00 €	7.500,00 €	7.500,00 €	30.000,00 €
OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	OP.2.1.Mellorar os índices de consumo de enerxía nas infraestruturas e edificios públicos.	L.2.1.1. Plan de mellora da eficiencia enerxética e redución do consumo de combustibles fosiles das instraestructuras e edificios públicos	205.500,00 €	187.500,00 €	337.500,00 €	337.500,00 €	1.068.000,00 €
	OP.2.2.Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade urbana sustentable que favoreza unha mobilidade máis eficiente e con menos emisións á atmosfera.	L.2.2.1. Mellorar a mobilidade e a accesibilidade no conxunto do concello a través da implantación dun plan de mobilidade sustentable.	34.000,00 €	117.500,00 €	102.500,00 €	49.000,00 €	303.000,00
	OP.2.3. Reducir consumo enerxético doméstico e a pegada de carbono	L.2.3.1.Promover a mellora e rehabilitación de edificios privados cara a o aforro enerxético.	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	72.000,00
		L.2.3.2. Promover o aproveitamento da biomasa como fonte de enerxía	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	72.000,00
	OP.2.4. Xeración de alternativas económicas baseadas nos recursos primarios	L.2.4.1. Posta en marcha de programas de dinamización económica do sector primario		60.000,00 €	60.000,00 €		120.000,00

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	2017	2018	2019	2020	ORZAM. LIÑA ACTUACIÓN
	OP.2.5. Garantir a competitividade do pequeño comercio e a hostalería no municipio.	L.2.5.1. Dinamización económica de Covelo, a través do comercio, a hostalería, o lecer e a cultura.	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	72.000,00
	OP.2.6. Dotación de espazos e recursos para a formación, o emprego e o autoemprego.	L.2.6.1. Habilitación de espazos para a formación, o emprego e o autoemprego	16.250,00 €	61.250,00 €	56.250,00 €	16.250,00 €	150.000,00
OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.	OP.3.1.Crear espazos públicos de calidade para uso e goce da cidadanía	L.3.1.1. Recuperación e mellora integral da contorna dos espazos públicos.	77.500,00 €	147.500,00 €	147.500,00 €	72.500,00 €	445.000,00
	OP.3.2 Mellorar a xestión dos servizos públicos cara a súa optimización e satisfacción plena dos usuarios.	L.3.2.1. Melloras do servizo de separación e recollida de lixo	48.000,00 €	48.000,00 €	48.000,00 €	48.000,00 €	192.000,00
		L.3.2.2. Extensión e mellora do servizo público de abastecemento de auga e control do gasto	12.000,00 €	32.000,00 €	29.000,00 €	12.000,00 €	85.000,00

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Obxectivos operativos EDUSI COVELO	Liñas de actuación EDUSI COVELO	2017	2018	2019	2020	ORZAM. LIÑA ACTUACIÓN
		L.3.2.3. Aplicación das novas tecnoloxías ao servizo de control e mantemento da rede de abastecemento de augas.	7.000,00 €	18.000,00 €	9.000,00 €		34.000,00
		L.3.2.4. Extensión e optimización do servizo público de saneamento.			150.000,00 €	150.000,00 €	300.000,00
	OP. 3.3. Recuperar, poñer en valor e a disposición da cidadanía e os visitantes o rico patrimonio ambiental, paisaxístico e etnográfico de Covelo	L.3.3.1. Rehabilitar e poñer en valor o patrimonio histórico e etnográfico do municipio.		18.000,00 €			18.000,00
	OP.3.4. Utilizar mecanismos dos Smart destinos para atraer visitantes a Covelo	L.34.1. Converter progresivamente o concello de Covelo nun territorio Smart, centrado no Turismo Smart.			18.000,00 €	18.000,00 €	36.000,00
	OP.3.5. Converter ao río Tea nun eixe de conexión comarcal dende o punto de vista ambiental	L.3.5.1. Rede de camiños públicos de enlace dos núcleos rurais co río	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €		90.000,00
							3.797.500,00

5.5. Plan de financiamento que estableza as diferentes fontes de financiamento previstas, para coordinar os distintos investimentos e incrementar as sinerxías.

Para a execución das actuacións prevista na Estratexia empregaranse tanto fondos propios como Fondos procedentes do programa operativo do fondo FEDER.

Aplicarase á porcentaxe máxima de financiamento do Fondo que é do 80 %.

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	Orzamento Obx. Estratéxico	FONDOS FEDER	FONDOS PROPIOS
OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	758.500,00 €	606.800,00 €	151.700,00 €
OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	1.911.000	1.528.800	382.200
OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.	1.128.000	902.400	225.600
	3.797.500,00	3.038.000,00	759.500,00

O reparto anual por fontes de financiamento é o seguinte:

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	2017	2018	2019	2020	ORZAMENTO

Obxectivos estratéxicos EDUSI COVELO	2017	2018	2019	2020	ORZAMENTO
OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	186.000,00 €	214.750,00 €	213.750,00 €	126.000,00 €	740.500,00 €
OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	309.750,00 €	480.250,00 €	610.250,00 €	456.750,00 €	1.857.000,00 €
OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.	174.500,00 €	293.500,00 €	431.500,00 €	300.500,00 €	1.200.000,00
TOTAL ORZAMENTO	**670.250,00**	**988.500,00**	**1.255.500,00**	**883.250,00**	**3.797.500,00**
FONDOS FEDER	**536.200,00**	**790.800,00**	**1.004.400,00**	**706.600,00**	**3.038.000,00**
FONDOS PROPIOS	**134.050,00**	**197.700,00**	**251.100,00**	**176.650,00**	**759.500,00**

5.6. Indicadores de produtividade.

Os indicadores de avaliación e seguimento que servirán para valorar o grao de consecución dos obxectivos da estratexia veñen definidos no Programa Operativo FEDER Galicia 2014 – 2020 e para o Eixe prioritario 05 – Promover a adaptación ao cambio climático e a prevención e xestión de riscos os indicadores que se propoñen son os seguintes:

OBXECTIVOS	ORZAMENTO ACTUACIÓNS	%	E023 – POBOACIÓN BENEFICIADA	R05x1 - Persoas expostas a calidade do aire mala ou mellorable
OE1: OBXECTIVO PERSOAS: Elevar a calidade de vida dos habitantes de Covelo garantindo a cohesión social, fixando a poboación e incrementando o seu atractivo para a mocidade.	740.500,00 €	31%		
OE2. Facer de Covelo un concello dinámico e sustentable comprometido coa redución das emisións de carbono á atmosfera	1.857.000,00 €	32%		
OE3: OBXECTIVO TERRITORIO. Conseguir un territorio no que prevalezan os valores naturais e culturais e se reduzan os riscos e a pegada das actividades humanas contribuíndo ao benestar da poboación.	1.200.000,00 €	39%		
Total	**3.797.500,00 €**		**2617**	**0%**

6. Plan de participación dos axentes sociais.

6.1. Participación da redacción da estratexia.

Un elemento fundamental para o éxito na implantación da EDUSI é a participación pública desde a propia concepción do documento, establecendo mecanismos efectivos de información e consulta aos cidadáns e aos principais axentes sociais económicos e institucionais. Polo escaso prazo de tempo para a elaboración do documento, a participación pública articulouse a través do portal web municipal que conta cun espazo habilitado para canalizar a opinión dos cidadáns.

A participación pública tivo lugar en diferentes fases de redacción do documento:

2. Participación pública na identificación inicial de problemas.

3. Participación pública na diagnose DAFO

4. Participación pública na definición do programa de actuacións.

5. Participación pública no documento final.

Os mecanismos e formas para a participación pública foron os seguintes:

- Publicación inicial do proceso de elaboración nos medios de comunicación.
- Habilitar un espazo para compartir documentos e opinión na web municipal, en particular, para albergar enquisas á poboación sobre os temas prioritarios
- Foro de avaliación da estratexia. Reunirase anualmente para avaliar os informes de execución e avance na consecución de resultados.

Achéganse como anexos as notas de prensa así como os documentos colgados na web para a participación pública.

6.2. Participación na implementación da estratexia. .

Para articular a participación pública na implementación da estratexia constituirase o Grupo de Participación e consulta que será o órgano de consulta, participación e coordinación social da estratexia DUSI. Entre as súas funcións atópanse todas aquelas que teñan un marcado carácter estratéxico para unha correcta execución da DUSI, tales como:

- Asesoramento aos órganos de goberno da DUSI na selección de operacións.
- Aprobación de memorias/informes anuais de execución da DUSI.
- Comunicación social das actividades da DUSI ao tecido asociativo de Covelo.
- Organización de xornadas técnicas (incluídas no plan de comunicación).
- Velar polo cumprimento de principios transversais, e en particular polo cumprimento da igualdade de oportunidades e non discriminación.

Os seus órganos de goberno serán o Comité de Dirección e a Presidencia.
O Comité de Dirección estará integrado polos concelleiros do Concello que representan as diferentes áreas de goberno implicadas nas liñas de actuación propostas así como polos representantes das diferentes entidades interesadas que participaron no proceso de elaboración da DUSI, podéndose adherir durante a execución desta novas entidades, por acordo con maioría simple de Comité de Dirección.
Ademais do Comité de Dirección do GPC, existirá unha Presidencia cuxas funcións serán as de convocar e moderar as sesións, así como actuar en representación do GPC ante terceiros e executar os acordos adoptados no seu seo. Esta Presidencia recaerá nun dos/as representantes do Concello. Para a implementación da estratexia o Concello elixirá a persoa/as que asuma as funcións de apoiar á Presidencia, coordinando e dinamizando as relacións dentro do grupo e no desempeño das funcións administrativas necesarias para o seu correcto funcionamento. Será, ademais, o responsable da coordinación xeral das actividades do Comité de Dirección e de preparar todas as reunións deste.
No marco do GPC tamén se crearán comisións técnicas de carácter específico que se encargarán de reflexionar, coordinar e desenvolver tarefas operativas no marco de ámbitos temáticos específicos.

Algunhas das actuacións que se levarán a cabo para lograr superar as debilidades son:

- Seguimento das noticias que aparecen nos medios de comunicación (prensa) e que en todas elas apareza a mención á Unión Europea e se poida ler claramente que a DUSI Covelo está cofinanciado por fondos Feder.
- Evidenciar que nas reunións /encontros /foros se reparten os panfletos ou dípticos que se previron repartir (co logo e a cofinanciación de Feder).
- Acudir ás obras para controlar que están presentes os carteis da obra e ver se teñen logo da UE, Feder, así como a porcentaxe de cofinanciamento (precisar se o logo presenta o tamaño adecuado e se os materiais de valo/cartel son os homologados).
- Existencia dun fluxo de comunicación interna fluída.

Cómpre destacar, por último, e en relación co proceso de toma de decisións dentro do GPC, que se primará o consenso como procedemento no proceso de adopción de decisións e, neste sentido, a Presidencia realizará cantos esforzos sexan necesarios para alcanzalo. Cando non sexa posible alcanzar un consenso total, as decisións adoptaranse por maioría cualificada.

6.3. Outras vías de participación cidadá.

A páxina web do Concello de Covelo, no seu apartado de participación cidadá albergará información sobre a implementación da Estratexia incorporando mecanismos de participación para a execución de cada unha das actuacións e balance xeral da execución da estratexia.

ANEXOS

NOTA DE PRENSA 01

O Concello de Covelo comeza a elaboración da súa Estratexia de sustentabilidade ambiental coa finalidade de integrar a adaptación ao cambio climático na xestión e planificación públicas.

A elaboración da estratexia faise ao abeiro da convocatoria formulada pola Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio a través *da Orde do 26 de abril de 2016 pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión de axudas a entidades locais da Comunidade Autónoma de Galicia para a asistencia técnica na elaboración de estratexias de sustentabilidade ambiental coa finalidade de integrar a adaptación ao cambio climático na xestión e planificación públicas, e se fai pública a súa convocatoria para o ano 2016, cofinanciadas polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, no marco do programa operativo FEDER Galicia 2014-2020.*

A estratexia debe propor actuacións en materia de adaptación ao cambio climática, entendendo por tales, aquelas que contribúan a mellorar o comportamento das entidades locais fronte ao cambio climático, con base no estado ambiental actual (enerxía, residuos, sectores produtivos, ecosistemas singulares, cidadanía) e que axuden á definición das mellores opcións de adaptación ao cambio climático.

A participación cidadá é un aspecto clave na elaboración das estratexias co obxecto de que se desenvolvan documentos que den resposta ás preocupacións dos cidadás. Por iso, o Concello de Covelo abre no seu portal web un apartado para posibilitar a participación na elaboración da estratexia.

Esta semana someterase a validación cidadá a detección inicial de problemas e retos de futuro. Os cidadáns están invitados a deixar a súa opinión sobre os problemas prioritarios ou a incorporar novos non contemplados no documento que se somete a debate.

TEXTO PARA WEB PARTICIPA COVELO

01

O Concello de Covelo comeza a elaboración da súa Estratexia de sustentabilidade ambiental coa finalidade de integrar a adaptación ao cambio climático na xestión e planificación públicas.

A estratexia debe propor actuacións en materia de adaptación ao cambio climática, entendendo por tales, aquelas que contribúan a mellorar o comportamento das entidades locais fronte ao cambio climático, con base no estado ambiental actual (enerxía, residuos, sectores produtivos, ecosistemas singulares, cidadanía) e que axuden á definición das mellores opcións de adaptación ao cambio climático.

Esta semana someterase a validación cidadá a detección inicial de problemas e retos de futuro. Os cidadáns están invitados a deixar a súa opinión sobre os problemas prioritarios ou a incorporar novos non contemplados no documento que se somete a debate.

	PROBLEMA	RETO	EIXES DUS
EIXE PERSOAS	• Perda de poboación: envellecemento e baixo índice de reposición. • Desemprego, especialmente, feminino e xuvenil • Alta porcentaxe de poboación dependente • Inserción social • Déficits de formación na poboación demandante de emprego.	• Frear a perda de poboación. • Xerar oportunidades de desenvolvemento económico a partir dos recursos locais. • Mellora da capacidade de inserción de grupos vulnerabeis.	ECONÓMICO E SOCIAL

	PROBLEMA	RETO	EIXES DUS
	• Desenvolvemento turístico: dinamización recursos / desenvolvemento sector • Equipamentos / actividades de ocio e tempo libre. • Actividade cultural no municipio.		
EIXE TERRITORIO	• Eficiencia enerxética instalacións municipais • Enerxías renovables. • Transporte público. • Parque móbil municipal (público e privado). • Infrautilización de vivendas como "segundas residencias". • Calidade ambiental • Depuración • Vertidos incontrolados • Protección do patrimonio natural e cultural • Incendios forestais	• Incremento eficiencia enerxética. • Redución de emisións de GEI • Fomento fontes renovábeis no consumo final • Conservación de espazos naturais e protección da biodiversidade. • Combater a infrautilización das vivendas.	ECONÓMICA AMBIENTAL E CLIMÁTICA
EIXE GOBERNANZA	• Capacidade administrativa limitada • Planes sectoriais non integrados. • Desenvolvemento dixital da administración. • Participación cidadá na toma de decisións?	• Implantación novas tecnoloxías no ámbito municipal. • Promover a inclusión e alfabetización dixital. • Imaxe dixital do concello / presenza redes sociais.	ECONÓMICA SOCIAL E DEMOGRÁFICA

Concello de
Covelo

GOBIERNO
DE ESPAÑA

XUNTA
DE GALICIA

UNIÓN EUROPEA

PO FEDER: "Unha maneira de facer Europa"